

แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล
ตำบลไม้ตรา
ปี ๒๕๖๖-๒๕๗๐

สำนักงานเกษตรอำเภอบางไทร
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

หลักฐานประกอบการพิจารณาประกอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการ
ตัวชี้วัดที่ ๖ ระดับความสำเร็จของการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร
ระดับอำเภอ ปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐
(ฉบับทบทวน ปี ๒๕๖๘)

คำนำ

แผนพัฒนาการเกษตรตำบลไม้ตรา อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จัดทำขึ้นเพื่อใช้ประโยชน์ในการวางแผนพัฒนาการเกษตรในพื้นที่ตำบลไม้ตรา โดยนำข้อมูลพื้นฐานทางกายภาพ ชีวภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ตลอดจนศักยภาพของชุมชนมาสังเคราะห์ โดยได้รับความร่วมมือจากผู้นำชุมชนตำบลไม้ตรา เพื่อนำไปสู่เป้าหมายหลักในการแก้ไขปัญหา และพัฒนาเกษตรกรในตำบลไม้ตรา ให้มีอาชีพและรายได้ที่มั่นคง ชุมชนเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

สำนักงานเกษตรอำเภอบางไทร
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สารบัญ

	หน้า
สารบัญ	ก
สารบัญตาราง	ง
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป	๑
๑ . ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง	๑
๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่	๑
๑.๒ อาณาเขตติดต่อ	๑
๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง	๒
๒. ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)	๓
๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม	๓
๒.๒ ลักษณะทิศทาง ความลาดชัน	๔
๒.๓ ลักษณะดิน กลุ่มชุดดิน	๕
๓. สภาพภูมิอากาศ	๖
๓.๑ ลักษณะภูมิอากาศ	๘
๓.๒ ฤดูกาล	๘
๓.๓ สถิติปริมาณน้ำฝน	๘
๓.๔ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์	๑๐
๔. เส้นทางคมนาคม	๑๑
๔.๑ ถนนหลวงสายหลัก/สายรอง	๑๑
๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัด	๑๒
๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	๑๓
๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง	๑๓
๕.๒ อ่างเก็บน้ำ เขื่อน ฝายทดน้ำ	๑๓
๖. สภาพเศรษฐกิจและสังคม	๑๕
๖.๑ โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ	๑๕
๖.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด	๑๖
๖.๓ รายได้ของประชากรรวม รายได้ต่อหัว	๑๖
๖.๔ จำนวนครัวเรือน แยกชายหญิง ช่วงอายุ ในเมือง/ชนบท	๑๗
๖.๕ การศึกษา	๑๘
๖.๖ สาธารณสุข	๑๘
๖.๗ ประเพณีและวัฒนธรรม	๑๘
๗. การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used)	๑๙
๘. องค์กร และสถาบันต่างๆ	๒๑

	หน้า
บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบล	๒๒
๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของตำบล	๒๒
๑.๑ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร	๒๕
๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร	๒๙
๑.๓ สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI	๓๑
๑.๔ สินค้าเกษตรที่สำคัญ	๓๑
๑.๔.๑ ชนิดสินค้าข้าว	๓๑
๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม	๓๑
๒) ปริมาณการผลิต	๓๑
๓) สถานการณ์การใช้เทคโนโลยีการผลิต	๓๔
๔) ภูมิทุนการเพาะปลูก	๓๔
๕) ต้นทุนการผลิต	๓๕
๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด	๓๕
๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่	๓๖
๑.๔.๒ ชนิดสินค้ากล้วยน้ำว้า	๓๐
๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม	๓๐
๒) ปริมาณการผลิต	๓๑
๓) สถานการณ์การใช้เทคโนโลยีการผลิต	๓๑
๔) ภูมิทุนการเพาะปลูก	๓๓
๕) ต้นทุนการผลิต	๓๓
๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด	๓๓
๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่	๓๔
๑.๔.๓ ชนิดสินค้ามะม่วง	๓๔
๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม	๓๔
๒) ปริมาณการผลิต	๓๔
๓) สถานการณ์การใช้เทคโนโลยีการผลิต	๓๕
๔) ภูมิทุนการเพาะปลูก	๓๕
๕) ต้นทุนการผลิต	๓๖
๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด	๓๖
๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่	๓๖
๒. ประเด็นปัญหา สภาพปัญหาแนวทางการแก้ปัญหา	๓๗
๓. การจัดทำ TOWS Matrix	๓๘
บทที่ ๓ ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับตำบลไม้ตรา	๔๐
๑. แนวทางการพัฒนา	๔๐
๑.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า (พืช/ปศุสัตว์/ประมง)	๔๐
๑.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร	๔๐

	หน้า
๑.๓ พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร	๔๑
๒. สรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตร	๔๒
ภาคผนวก	
โครงการส่งเสริมการใช้น้ำหมักชีวภาพทดแทนการใช้สารเคมี	๔๕
โครงการศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาศักยภาพของวิสาหกิจชุมชน	๔๗
โครงการฝึกอบรมการดูแลก้อนเชื้อเห็ดและแปรรูปเห็ด	๔๙

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๑ การแบ่งเขตการปกครองตำบลไม้ตรา อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๒
ตารางที่ ๒ แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอบางไทร	๓
ตารางที่ ๓ ปริมาณน้ำฝน ปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๔	๙
ตารางที่ ๔ อุณหภูมิ ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑ (หน่วยวัด : องศาเซลเซียส)	๑๐
ตารางที่ ๕ ความชื้นสัมพัทธ์ ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑	๑๑
ตารางที่ ๖ ข้อมูลพืชเศรษฐกิจอำเภอบางไทร ปี ๒๕๖๖	๑๕
ตารางที่ ๗ ข้อมูลด้านปศุสัตว์ อำเภอบางไทร	๑๕
ตารางที่ ๘ ข้อมูลด้านประมง แสดงจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (ราย) อำเภอบางไทร	๑๕
ตารางที่ ๙ แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ณ ราคาคงที่ ปีพ.ศ. ๒๕๖๔	๑๗
ตารางที่ ๑๐ จำนวนประชากร และครัวเรือน	๑๗
ตารางที่ ๑๑ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบลไม้ตรา อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๒๑
ตารางที่ ๑๒ รายชื่อกลุ่มผู้ผลิต และผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการลงทะเบียน	๒๑
ตารางที่ ๑๓ จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์	๒๑
ตารางที่ ๑๔ ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนตำบลไม้ตรา	๒๑
ตารางที่ ๑๕ แสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ ตำบลไม้ตรา	๒๒
ตารางที่ ๑๖ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร ตำบลไม้ตรา	๒๓
ตารางที่ ๑๗ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร ตำบลไม้ตรา	๒๓
ตารางที่ ๑๘ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลไม้ตรา	๒๔
ตารางที่ ๑๙ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร ตำบลไม้ตรา	๒๕
ตารางที่ ๒๐ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร ตำบลไม้ตรา	๒๕
ตารางที่ ๒๑ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตร ตำบลไม้ตรา	๒๖
ตารางที่ ๒๒ แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้านตำบลไม้ตรา	๒๖
ตารางที่ ๒๓ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	๒๗
ตารางที่ ๒๔ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ข้าวตำบลไม้ตรา อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๒๘
ตารางที่ ๒๕ แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่ ตำบลไม้ตรา อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๒๙
ตารางที่ ๒๖ แสดงทรัพยากรดินตำบลไม้ตรา อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๒๙
ตารางที่ ๒๗ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ)สำหรับปลูกข้าวตำบลบ้านไม้ตรา อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๓๑
ตารางที่ ๒๘ แสดงปริมาณการปลูกข้าว ตำบลไม้ตรา อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๓๓

ตารางที่ ๒๙ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าวในอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๓๔
ตารางที่ ๓๐ ต้นทุนการผลิตข้าวไม่ไวแสง ฤดูนาปี ปีการผลิต ๒๕๖๖/๖๗ ตำบลไม้ตรา	๓๕
ตารางที่ ๓๑ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตข้าว ตำบลไม้ตรา	๓๖
ตารางที่ ๓๒ แสดงปริมาณการปลูกกล้วยน้ำว้า ตำบลไม้ตรา	๓๖
ตารางที่ ๓๓ แสดงปริมาณการปลูกกล้วยน้ำว้า ตำบลไม้ตรา	๓๗
ตารางที่ ๓๔ แสดงต้นทุนการผลิตกล้วยน้ำว้า ปี ๒๕๖๖ ตำบลไม้ตรา	๓๘
ตารางที่ ๓๕ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตพืชผักและไม้ผล ตำบลไม้ตรา	๔๐
ตารางที่ ๓๖ แสดงพื้นที่ปลูกมะม่วง ตำบลไม้ตรา อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๔๑
ตารางที่ ๓๗ แสดงต้นทุนการผลิตมะม่วง ตำบลไม้ตรา อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๔๒
ตารางที่ ๓๘ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตพืชผักและไม้ผล ตำบลไม้ตรา	๔๒
ตารางที่ ๓๙ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๔๓
ตารางที่ ๔๐ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix	๔๔
ตารางที่ ๔๑ สรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล	๔๘

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ ๑ แผนที่แสดงขอบเขตตำบลไม้ตรา อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๑
ภาพที่ ๒ ภาพแสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอบางไทร	๓
ภาพที่ ๓ ภาพแสดงความลาดชันอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๔
ภาพที่ ๔ แผนที่แสดงชุดดินอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๕
ภาพที่ ๕ ภาพแสดงข้อมูลชุดดินอยุธยา	๖
ภาพที่ ๖ ภาพแสดงข้อมูลชุดดินบางเขน	๗
ภาพที่ ๗ ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยในรอบ ๓๐ ปี ตั้งแต่ ปี ๒๕๒๘ - ๒๕๕๘	๙
ภาพที่ ๘ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล อำเภอบางไทร	๑๑
ภาพที่ ๙ แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๑๒
ภาพที่ ๑๐ แผนที่แสดงเส้นทางน้ำและแม่น้ำ อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๑๓
ภาพที่ ๑๑ แผนที่แสดงโครงการส่งน้ำ อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๑๔
ภาพที่ ๑๒ แผนที่แสดงเขตชลประทานและแม่น้ำในอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๑๔
ภาพที่ ๑๓ แสดงสินเชื่อและภาวะหนี้สินเกษตรกรแยกตามแหล่งสินเชื่อ	๑๖
ภาพที่ ๑๔ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินในอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๑๙
ภาพที่ ๑๕ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินในอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๒๐
ภาพที่ ๑๖ แสดงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ ตำบลไม้ตรา	๒๒
ภาพที่ ๑๗ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ ตำบลไม้ตรา	๒๓
ภาพที่ ๑๘ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน ตำบลไม้ตรา	๒๔
ภาพที่ ๑๙ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลไม้ตรา	๒๔
ภาพที่ ๒๐ แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (เครือข่าย) ตำบลไม้ตรา	๒๗
ภาพที่ ๒๑ แสดงเขตความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าว อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๒๙
ภาพที่ ๒๒ แสดงพื้นที่แสดงทรัพยากรดินตำบลไม้ตรา อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๓๐
ภาพที่ ๒๓ แสดงแหล่งน้ำชลประทาน อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๓๐
ภาพที่ ๒๔ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินตำบลไม้ตรา อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๓๑
ภาพที่ ๒๕ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว ตำบลไม้ตรา	๓๒
ภาพที่ ๒๖ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับการเพาะปลูก ตำบลไม้ตรา อำเภอบางไทร	๓๒
ภาพที่ ๒๗ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง) ตำบลไม้ตรา	๓๓
ภาพที่ ๒๘ แสดงวิธีการตลาดข้าว อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๓๕
ภาพที่ ๒๙ แสดงปริมาณการปลูกกล้วยน้ำว้า ตำบลไม้ตรา	๓๗
ภาพที่ ๓๐ แสดงแหล่งรับซื้อกล้วยน้ำว้า ตำบลไม้ตรา	๔๐
ภาพที่ ๓๑ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกมะม่วง ตำบลไม้ตรา อำเภอบางไทร	๔๑

บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป

๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

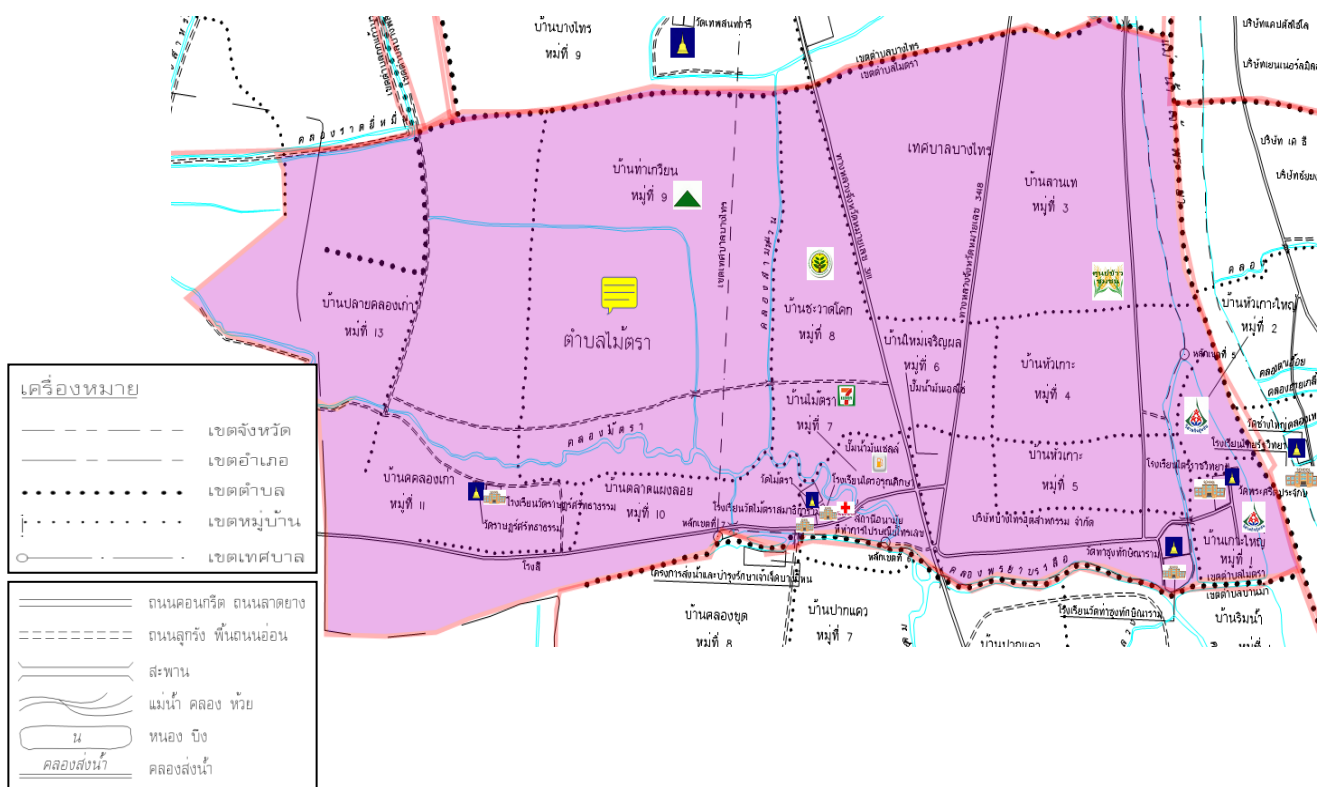
๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

ตำบลไม้ตรา ตั้งอยู่ทิศใต้ของอำเภอบางไทรห่างจากตัวอำเภอประมาณ ๓ กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งหมด ๙,๗๘๒ ไร่

๑.๒ อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	ตำบลบางไทร	อำเภอบางไทร
ทิศใต้	ติดต่อกับ	ตำบลบ้านม้า	อำเภอบางไทร
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	แม่น้ำเจ้าพระยา	
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	ตำบลพระยาบันลือ	อำเภอลาดบัวหลวง

ภาพที่ ๑ แผนที่แสดงขอบเขตตำบลไม้ตรา อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

	ศูนย์บริการฯ
	สายใยรักฯ
	สถานีตำรวจ
	โรงพยาบาล
	วิสาหกิจชุมชน
	สถานีอนามัย
	โซ่ล่ามไทร

	ที่ว่าการอำเภอ
	รทส.
	กลุ่มยุทธศาสตร์
	โรงเรียน
	กศน.
	ไปรษณีย์

	วัด
	เซเว่น
	ศูนย์ข้าวชุมชน
	ปั้มน้ำมัน
	ศูนย์บริหารจัดการศัตรูชุมชน
	แปลงพยานหลัก
	แปลงพยานเครือข่าย

๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง

ตำบลไม้ตรา แบ่งการปกครองออกเป็น ๑๓ หมู่บ้าน ๑,๕๙๙ ครัวเรือน

ตารางที่ ๑ การแบ่งเขตการปกครองตำบลไม้ตรา อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนครัวเรือน	ผู้ใหญ่บ้าน	หมายเหตุ
๑	บ้านเกาะใหญ่	๑๑๕	นายอัมรินทร์ เอียงผาสุข	
๒	บ้านหัวเกาะใหญ่	๑๑๖	นายณาศิส รักสงบ	
๓	บ้านลานเท	๑๙๙	นายชัยยันต์ สุขสุลภ	
๔	บ้านหัวเกาะ	๕๖	นายกิตติศักดิ์ สิงห์ไร	
๕	บ้านหัวเกาะ	๖๙	นายอำนาจ อรรถเสถียร	
๖	บ้านใหม่เจริญผล	๒๓๓	นางสาวจิราภา อรรถเสถียร	กำนัน
๗	บ้านไม้ตรา	๒๘๐	นายธนพันธุ์ พบความชอบ	
๘	บ้านขวากโคก	๑๒๘	นางสาวสุวรรณา วุฒิเขต	
๙	บ้านท่าเกวียน	๑๐๒	---อยู่ระหว่างรอลือเลือกตั้ง---	
๑๐	บ้านตลาดแฝงลอย	๑๓๙	นางวิพาพรรณ ศิลารังษี	
๑๑	บ้านคลองเก่า	๙๗	นางอรรณณ การะเกษ	
๑๒	บ้านคลองขุด	๑๙	นางสาวลลิตา สุขสุผล	
๑๓	บ้านปลายคลองเก่า	๔๖	นางสมรัก ฉัตรแก้ว	

ที่มา : ที่ทำการปกครองอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๕๖๘

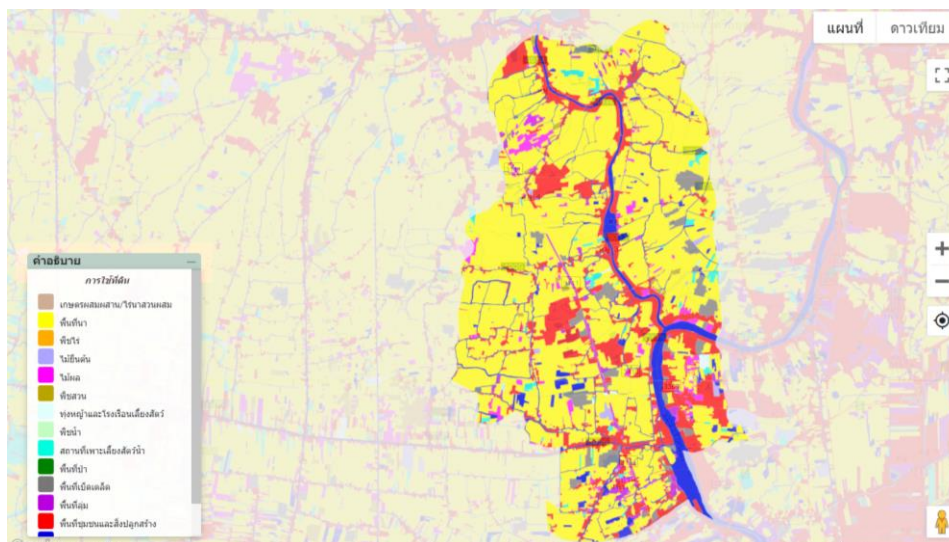
การปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ๒ แห่ง คือ

- เทศบาลตำบลบางไทร ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบางไทร ตำบลบางพลีทั้งตำบล บางส่วนของตำบลไม้ตรา และบางส่วนของตำบลบ้านเกาะ
- องค์การบริหารส่วนตำบลไม้ตรา ครอบคลุมพื้นที่ตำบลไม้ตรา (นอกเขตเทศบาลตำบลบางไทร)

๒. ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)

๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

ป่าไม้ อำเภอบางไทร มีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มน้ำท่วมถึง พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นทุ่งนา ไม่มีภูเขา ไม่มีป่าไม้ ลูกคลื่นลอนลาดน้ำท่วมถึง มีความลาดชันน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับพื้นที่ต่าง ๆ ของอำเภออื่น ๆ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ถือว่าเป็นที่ดอนเมื่อเกิดอุทกภัยมักไม่ปรากฏน้ำท่วมขัง เป็นเวลานาน พื้นที่ทั่วไปเป็นพื้นที่นา จึงไม่มีพื้นที่ป่าไม้ (ภาพที่ ๒)

ภาพที่ ๒ ภาพแสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอบางไทร

(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/> , พ.ศ. ๒๕๖๘)

ตารางที่ ๒ แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอบางไทร

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด	พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)	คิดเป็นร้อยละ
๑. กกแก้วบูรพา	๕,๘๔๕	๐	๐
๒. กระแซง	๖,๓๔๓	๐	๐
๓. โคกช้าง	๕,๘๖๐	๐	๐
๔. แดออก	๒,๕๐๙	๐	๐
๕. แดตก	๕,๑๗๗	๐	๐
๖. ช่างเหล็ก	๔,๒๔๙	๐	๐
๗. ช้างน้อย	๖,๗๔๑.๓๘	๐	๐
๘. ช้างใหญ่	๓,๙๘๖	๐	๐
๙. เชียงรากน้อย	๕,๕๙๓	๐	๐
๑๐. บางอีไท	๖,๓๓๐	๐	๐
๑๑. บางพลี	๗,๐๙๓	๐	๐
๑๒. บ้านกลิ้ง	๗,๔๐๔	๐	๐
๑๓. บ้านแป่ง	๔,๘๘๒	๐	๐

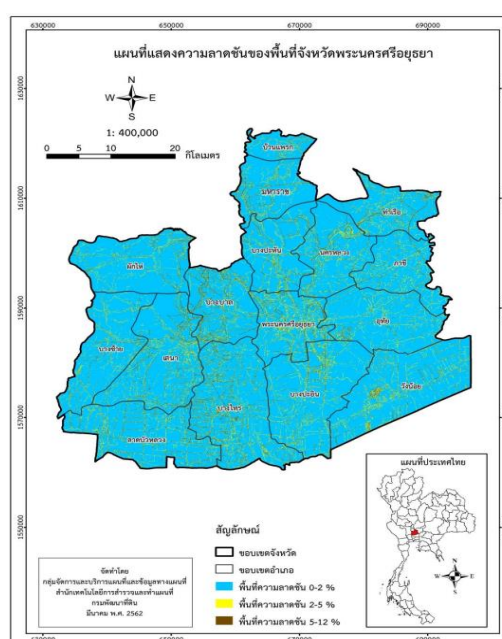
๑๔. บ้านเกาะ	๔,๗๖๑	๐	๐
๑๕. บ้านม้า	๖,๗๑๒	๐	๐
๑๖. ไฟพระ	๘,๓๓๔	๐	๐
๑๗. ไม้ตรา	๙,๗๘๒	๐	๐
๑๘. โปแตง	๕,๙๔๗	๐	๐
๑๙. สนามชัย	๔,๗๖๑	๐	๐
๒๐. หน้าไม้	๒,๕๓๔	๐	๐
๒๑. ห่อหมก	๖,๒๗๓	๐	๐
๒๒. ราชคราม	๕,๖๔๓	๐	๐
๒๓. บางไทร	๑๐,๕๔๐	๐	๐
รวม	๑๓๗,๒๙๙.๓๘	๐	๐

ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/> , พ.ศ. ๒๕๖๘

๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน

อำเภอบางไทร มีสภาพภูมิประเทศเป็นลูกคลื่นลอนลาดน้ำท่วมถึง มีความลาดชันน้อย ถือว่าเป็นที่ลุ่ม เมื่อเกิดอุทกภัยมักไม่ปรากฏ เป็นที่ราบลุ่มน้ำท่วมถึง

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีพื้นที่ความลาดชัน ๐ - ๒ เปอร์เซ็นต์ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๘๗.๙๔ ของพื้นที่จังหวัด ลักษณะพื้นที่ราบเรียบหรือค่อนข้างราบเรียบ รองลงมาอันดับที่ ๒ ได้แก่ พื้นที่ความลาดชัน ๒ - ๕ เปอร์เซ็นต์ คิดเป็นร้อยละ ๗.๙๙ ของพื้นที่จังหวัด ลักษณะพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีความลาดชัน น้อยมาก อันดับที่ ๓ ได้แก่ พื้นที่ความลาดชัน ๕ - ๑๒ เปอร์เซ็นต์ คิดเป็นร้อยละ ๔.๐๗ ของพื้นที่จังหวัด ลักษณะพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาด มีความลาดชันเล็กน้อย (ภาพที่ ๓)

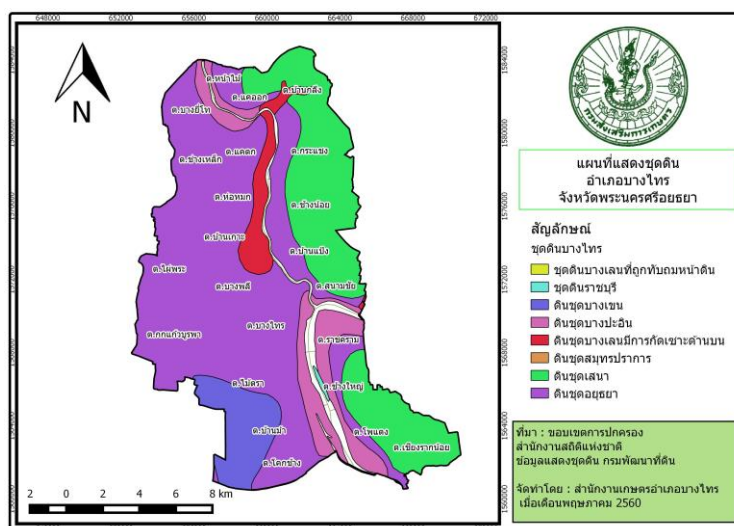
ภาพที่ ๓ ภาพแสดงความลาดชันอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ ๒๕๖๒)

๒.๓ ลักษณะดิน และกลุ่มชุดดิน

๑) ดินชุดอยุธยา เป็นดินเหนียว ดินเป็นสีเทาแก่ ดินล่างมีสีเทาปนน้ำตาลแก่ และสีเหลือง เป็นกรดจัด ส่วนใหญ่พบบริเวณริมแม่น้ำ ปัจจุบันใช้ประโยชน์ในการปลูกข้าว ไม้ผล แต่ต้องมีการยกร่อง หรือถมดิน

๒) ดินชุดบางเขน เกิดจากตะกอนน้ำกร่อยพามาทับถมอยู่บนที่ลุ่มน้ำเคียวท่วมถึง เป็นดินลึก ดินบนเป็นดินเหนียว สีเทาเข้มมีจุดประสีน้ำตาลปนเหลือง ปฏิกริยาดินเป็นกลาง (pH ๗.๐) ดินบนตอนล่าง เป็นดินเหนียวสีเทาถึงสีเทาปนน้ำตาลอ่อนจุดประสีน้ำตาลแก่ ดินบนมีสีเทาเข้มหรือสีดำ มีจุดประสีน้ำตาลแก่หรือสีแดงปนเหลือง ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อย (pH ๖.๕) ดินล่างตอนล่าง เป็นดินเหนียว มีสีน้ำตาลปนเทาหรือสีเทา ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อย (pH ๖.๕) มีจุดประสีเหลืองปนน้ำตาลและสีแดงดินล่างลึกลงไปจะพบดินเลนสีน้ำเงิน มีปริมาณกำมะถันต่ำ จะพบรอยอุกและผลึกยิปซัม

ภาพที่ ๔ แผนที่แสดงชุดดินอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

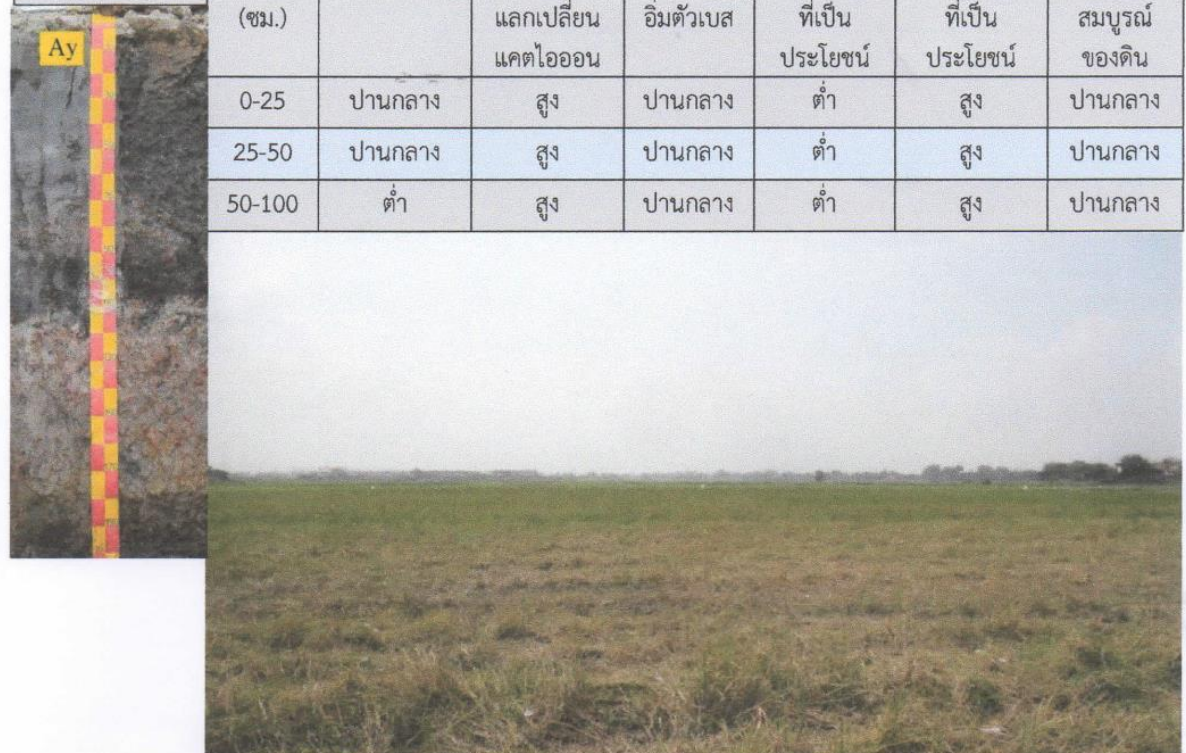

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ภาพที่ ๕ ภาพแสดงข้อมูลชุดดินอยุธยา

ชุดดิน	อยุธยา	Series	Ay	กลุ่มชุดดินที่ 2
การจำแนกดิน (USDA)	Very-fine, mixed, active, acid, isohyperthermic Vertic Endoaquepts			
สภาพพื้นที่	ราบเรียบ มีความลาดชัน 0-1 %			
ภูมิสัณฐาน	ที่ราบน้ำทะเลเคยขึ้นถึง			
วัตถุต้นกำเนิดดิน	ตะกอนน้ำผสมกับตะกอนทะเล พัฒนาในสภาพน้ำกร่อย			
การระบายน้ำ	เลว			
การซึมผ่านได้ของน้ำ	ช้า	การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน		ช้า
ลักษณะสมบัติของดิน	เป็นดินลึกลับมาก ดินบนเป็นดินเหนียว สีเทาเข้ม ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง (pH 5.0-6.0) ดินล่างตอนบนเป็นดินเหนียวมีสีเทา สีน้ำตาลปนเทาหรือสีเทาน้ำตาล มีจุดประสีแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัด (pH 5.5) และพบจุดประสีเหลืองฟางข้าวที่ความลึก 100-150 ซม. พบลึกลับของแร่ยิปซัมและรอยไถระหว่างชั้นดินบนและดินล่าง ดินมีกำมะถันสูงและปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก (pH 4.5-5.0)			
ข้อจำกัด	ดินเป็นกรดจัด ทำให้พืชไม่สามารถใช้แร่ธาตุที่มีอยู่ในดินตามธรรมชาติได้อย่างเต็มที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งฟอสฟอรัส			
ข้อเสนอแนะ	แก้สภาพกรดของดินโดยใช้วัสดุปูนชนิดต่างๆ เช่น ปูนมาร์ล เพื่อให้พืชสามารถใช้ธาตุอาหารในดินได้			

สมบัติทางเคมี	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุ แลกเปลี่ยน แคตไอออน	ความ อิ่มตัวเบส	ฟอสฟอรัส ที่เป็น ประโยชน์	โพแทสเซียม ที่เป็น ประโยชน์	ความอุดม สมบูรณ์ ของดิน
Ay	0-25	ปานกลาง	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง
	25-50	ปานกลาง	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง
	50-100	ต่ำ	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน

ภาพที่ ๖ ภาพแสดงข้อมูลชุดดินบางเขน

ชุดดิน	บางเขน	Series Bn
การจำแนกดิน (USDA)	Fine, mixed, active, acid, isohyperthermic Vertic Endoaquepts	
สภาพพื้นที่	ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ มีความลาดชัน 0-1 % อยู่สูง 2-4 เมตรจากที่ราบน้ำทะเลเคยขึ้นถึง (former tidal flats)	
ภูมิสัณฐาน	ที่ราบลุ่มภาคกลาง	
วัตถุดิบกำเนิด	เกิดจากตะกอนน้ำกร่อยพามาทับถมอยู่บนที่ลุ่มน้ำเคยท่วมถึง	
การระบายน้ำ	เลว	
การซึมผ่านได้ของน้ำ	ช้า	การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน ช้า
ลักษณะสมบัติของดิน	เป็นดินลึก ดินบนเป็นดินเหนียว สีเทาเข้มมีจุดประสีน้ำตาลปนเหลือง ปฏิกริยาดินเป็นกลาง (pH 7.0) ดินบนตอนล่าง เป็นดินเหนียวสีเทาถึงสีเทาปนน้ำตาลอ่อนจุดประสีน้ำตาลแก่ ดินบนมีสีเทาเข้มหรือสีดำ มีจุดประสีน้ำตาลแก่หรือสีแดงปนเหลือง ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อย (pH 6.5) ดินล่างตอนล่างเป็นดินเหนียว มีสีน้ำตาลปนเทาหรือสีเทา ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อย (pH 6.5) มีจุดประสีเหลืองปนน้ำตาลและสีแดงดินล่างลึกลงไปจะพบดินเลนสีน้ำเงิน มีปริมาณกำมะถันต่ำ จะพบรอยอุ้มน้ำและผลึกยิปซัม	
ข้อจำกัด	มีน้ำท่วมในฤดูฝน ลึก 50 ซม. นาน 3-4 เดือน	
ข้อเสนอแนะ	ถ้าปลูกพืชผักตลอดจนผลไม้ต่างๆ จำเป็นต้องยกทรงให้สูงพ้นน้ำท่วม ใส่ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับปุ๋ยเคมีเพื่อให้ผลผลิตดีขึ้น	

	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุ แลกเปลี่ยน แคตไอออน	ความ อิ่มตัวเบส	ฟอสฟอรัส ที่เป็น ประโยชน์	โพแทสเซียม ที่เป็น ประโยชน์	ความอุดม สมบูรณ์ของ ดิน
	0-25	สูง	สูง	สูง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง
	25-50	ต่ำ	สูง	สูง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง
	50-100	ต่ำ	สูง	สูง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน

๓. สภาพภูมิอากาศ

๓.๑ ลักษณะภูมิอากาศ

อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อยู่ภายใต้อิทธิพลของมรสุม ๒ ชนิด คือ มรสุม ตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งพัดจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือปกคลุมในช่วงฤดูหนาว ทำให้บริเวณ อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประสบกับสภาวะอากาศหนาวเย็นและแห้งแล้ง กับมรสุม อีกชนิดหนึ่งคือ มรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งพัดจากทิศตะวันตกเฉียงใต้ปกคลุมในช่วงฤดูฝนทำให้ อากาศชุ่มชื้นและมีฝนตก

๓.๒ ฤดูกาล

พิจารณาตามลักษณะลมฟ้าอากาศของประเทศไทย แบ่งฤดูกาลของจังหวัด พระนครศรีอยุธยา ออกเป็น ๓ ฤดูดังนี้

๑) ฤดูหนาวเริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นฤดูมรสุม ตะวันออกเฉียงเหนือ บริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศจีน ซึ่งมีคุณสมบัติเย็นและแห้งจะแผ่ลง มาปกคลุมประเทศไทยในช่วงนี้ แต่เนื่องจากจังหวัดพระนครศรีอยุธยาอยู่ในภาคกลาง อิทธิพลของ บริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศจีนที่แผ่ลงมาปกคลุมในช่วงฤดูหนาวจะช้ากว่าภาคเหนือและ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทำให้อากาศหนาวเย็นช้ากว่าสองภาคดังกล่าว โดยเริ่มมีอากาศหนาวเย็น ประมาณกลางเดือนพฤศจิกายนเป็นต้นไป

๒) ฤดูร้อน เริ่มเมื่อมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือสิ้นสุดลง คือประมาณกลางเดือน กุมภาพันธ์ถึง กลางเดือนพฤษภาคม ในระยะนี้จะมีหย่อมความกดอากาศต่ำ เนื่องจากความร้อนปก คลุมประเทศไทยตอนบน ประกอบกับลมที่พัดปกคลุมประเทศไทยในช่วงนี้เป็นลมฝ่ายใต้ ทำให้มี อากาศร้อนอบอ้าวทั่วไป โดยมีอากาศร้อนจัดอยู่ในเดือนเมษายน

๓) ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ซึ่งเป็นช่วงที่มีมรสุม ตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุมประเทศไทย ร่องความกดอากาศต่ำที่พัดผ่านบริเวณภาคใต้ของประเทศไทยจะเลื่อนขึ้นมา พาดผ่านบริเวณภาคกลางและภาคเหนือเป็นลำดับ ในระยะนี้ทำให้มีฝนตกชุก ขึ้นตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคม เป็นต้นไป โดยเดือนกันยายนเป็นเดือนที่มีฝนตกชุกที่สุดในรอบปี และเป็นช่วงที่มีความชื้นสูง

๓.๓ สถิติปริมาณน้ำฝน

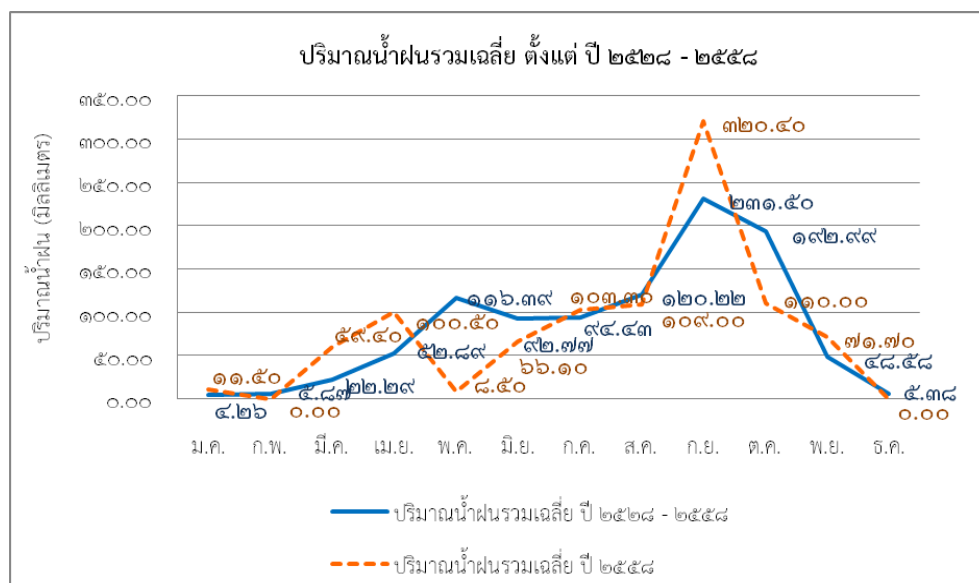
จังหวัดพระนครศรีอยุธยามีสภาพภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่ม และมีพื้นที่ไม่ค่อ ยกว้างขวางนัก ทำให้ปริมาณฝนต่างกันไม่มาก โดยทั่วไปในเดือนกันยายนจะเป็นเดือนที่มีฝนมากที่สุด และช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงมีนาคมจะเป็นช่วงที่มีปริมาณฝนน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับฝนตลอดทั้งปี โดยฝนที่เกิดขึ้นเป็นฝนในฤดูมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ในช่วงฤดูฝนเป็นส่วนใหญ่ และบางปีในช่วงฤดูฝนนี้อาจมีพายุดีเปรสชันเคลื่อนผ่านเข้ามาในบริเวณจังหวัดพระนครศรีอยุธยาหรือใกล้เคียงทำให้ฝนตก เพิ่มขึ้นอีก

ตารางที่ ๓ ปริมาณน้ำฝน ปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๔

เดือน	ปี ๒๕๖๒			ปี ๒๕๖๓			ปี ๒๕๖๔		
	ปริมาณ น้ำฝน (มิลลิเมตร)	จำนวน วันที่ ฝนตก	ปริมาณสูงสุด น้ำฝน (มิลลิเมตร)	ปริมาณ น้ำฝน (มิลลิเมตร)	จำนวน วันที่ ฝนตก	ปริมาณสูงสุด น้ำฝน (มิลลิเมตร)	ปริมาณ น้ำฝน (มิลลิเมตร)	จำนวน วันที่ ฝนตก	ปริมาณสูงสุด น้ำฝน (มิลลิเมตร)
ทั้งปี	๒๖๙	๕๖	๖๔	๔๖๙.๑	๕๘	๑๔๒.๘	๒๐๓.๙	๒๙	๙๑.๕
มกราคม	๙.๔	๒	๕.๓	-	-	-	๒๘.๑	๒	๑๖.๕
กุมภาพันธ์	-	-	-	-	-	-	-	-	-
มีนาคม	-	-	-	-	-	-	๑.๑	๑	๑.๑
เมษายน	-	-	-	-	-	-	๒๙.๓	๕	๑๑.๒
พฤษภาคม	๑๑.๔	๓	๔.๑	๑๐๔.๕	๑๔	๑๖.๑	๒๑.๑	๓	๑๔.๙
มิถุนายน	๓๐.๒	๗	๑๑.๑	๑๘๔.๘	๘	๘๙	๒.๑	๑	๒.๑
กรกฎาคม	๘๙	๑๕	๑๖.๑	๖๖.๒	๑๔	๑๐.๓	-	-	-
สิงหาคม	๑๕.๓	๕	๔.๑	๔	๔	๓.๑	๕๘.๕	๗	๑๕.๔
กันยายน	๕๗	๑๒	๑๒.๑	๒๖.๕	๖	๗.๑	๓๔.๕	๖	๑๔.๑
ตุลาคม	๕๓.๖	๑๑	๘.๑	๘๓	๑๑	๑๗.๑	๒๙.๒	๔	๑๖.๒
พฤศจิกายน	๓.๑	๑	๓.๑	-	-	-	-	-	-
ธันวาคม	-	-	-	๐.๑	๑	๐.๑	-	-	-

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาพระนครศรีอยุธยา

ภาพที่ ๗ ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยในรอบ ๓๐ ปี ตั้งแต่ ปี ๒๕๒๘ - ๒๕๕๘

ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา

๓.๔ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์

๑) อุณหภูมิ จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ทางตอนกลางของประเทศ พื้นที่เป็นที่ราบลุ่ม ถูกขนาบด้วยพื้นที่สูง ๓ ด้าน คือทิวเขาทางด้านตะวันตกของประเทศ และเขตเทือกเขาและที่สูง ทางภาคเหนือกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่เป็นเขตที่ราบสูง จึงมีอุณหภูมิค่อนข้างสูงและมีอากาศร้อนอบอ้าวในฤดูร้อน อุณหภูมิเฉลี่ยจะมีค่าระหว่าง ๒๗.๙ – ๓๐.๕ องศาเซลเซียส ส่วนในฤดูหนาวอุณหภูมิเฉลี่ยจะมีค่าระหว่าง ๒๕.๗ – ๒๘.๐ องศาเซลเซียส อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปีมีค่า ๒๖.๔ องศาเซลเซียส

ตารางที่ ๔ อุณหภูมิ ปี ๒๕๖๔ – ๒๕๖๖ (หน่วยวัด : องศาเซลเซียส)

เดือน	อุณหภูมิต่ำสุด	อุณหภูมิสูงสุด	อุณหภูมิเฉลี่ย
มกราคม	19.7	32.7	26.2
กุมภาพันธ์	21.7	34.3	28.0
มีนาคม	24.3	36.3	30.3
เมษายน	24.6	36.8	30.7
พฤษภาคม	24.7	36.1	30.4
มิถุนายน	24.6	35.6	30.1
กรกฎาคม	24.8	34.6	29.7
สิงหาคม	24.6	34.3	29.4
กันยายน	24.5	33.3	28.9
ตุลาคม	24.3	33.1	28.7
พฤศจิกายน	23.0	33.1	28.0
ธันวาคม	20.8	32.4	26.6

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาพระนครศรีอยุธยา, พ.ศ. 2567

๒) ความชื้นสัมพัทธ์ การผันแปรตามฤดูกาล ปรากฏว่าความชื้นสัมพัทธ์มีค่าต่ำสุดในช่วงเดือนมีนาคม และมีค่าสูงสุดในช่วงฤดูฝนเดือนตุลาคมเนื่องจากอิทธิพลของมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดปกคลุมประเทศไทยและนำเอาความชื้นขึ้นมาสู่ประเทศไทย

ตารางที่ ๕ ความชื้นสัมพัทธ์ ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑

เดือน	ปี ๒๕๕๙			ปี ๒๕๖๐			ปี ๒๕๖๑		
	เฉลี่ย	เฉลี่ย สูงสุด	เฉลี่ย ต่ำสุด	เฉลี่ย	เฉลี่ย สูงสุด	เฉลี่ย ต่ำสุด	เฉลี่ย	เฉลี่ย สูงสุด	เฉลี่ย ต่ำสุด
ทั้งปี	๗๒.๗	๘๘.๑	๕๒.๕	๗๓.๘	๙๐.๐	๕๗.๖	๗๗.๐	๙๐.๘	๗๔.๓
มกราคม	๗๑.๔	๙๐.๐	๔๖.๗	๖๖.๔	๘๓.๔	๔๙.๖	๗๓.๔	๘๙.๖	๗๑.๓
กุมภาพันธ์	๔๙.๙	๗๙.๔	๓๘.๑	๖๒.๓	๘๘.๑	๔๐.๔	๗๒.๔	๘๙.๔	๗๐.๐
มีนาคม	๖๔.๒	๘๔.๓	๔๐.๒	๖๘.๖	๙๐.๑	๔๗.๐	๗๔.๐	๙๐.๓	๗๑.๑
เมษายน	๖๓.๖	๘๔.๙	๓๙.๘	๖๘.๙	๘๘.๙	๔๘.๘	๗๖.๖	๙๑.๑	๗๓.๙
พฤษภาคม	๖๔.๔	๘๕.๔	๔๒.๙	๗๗.๔	๙๒.๙	๖๒.๐	๘๐.๔	๙๒.๗	๗๗.๔
มิถุนายน	๗๔.๔	๙๐.๒	๔๓.๐	๗๗.๐	๙๒.๑	๖๑.๙	๗๘.๘	๙๒.๐	๗๖.๑
กรกฎาคม	๘๑.๒	๙๑.๑	๖๓.๔	๗๙.๔	๙๓.๔	๖๔.๔	๗๙.๔	๙๐.๗	๗๗.๗
สิงหาคม	๗๘.๐	๙๐.๒	๖๒.๒	๘๑.๑	๙๓.๙	๖๘.๓	๘๐.๗	๙๒.๐	๗๘.๔
กันยายน	๘๒.๔	๙๓.๐	๔๗.๙	๘๔.๓	๙๔.๗	๗๒.๘	๘๑.๙	๙๓.๐	๗๘.๘
ตุลาคม	๘๓.๙	๙๔.๑	๖๖.๔	๗๙.๘	๙๓.๙	๖๔.๖	๗๙.๔	๙๑.๗	๗๖.๓
พฤศจิกายน	๗๖.๖	๙๐.๖	๔๗.๘	๗๒.๔	๘๘.๒	๔๖.๗	๗๓.๖	๘๘.๙	๗๐.๙
ธันวาคม	๗๑.๔	๘๑.๔	๔๐.๘	๖๗.๔	๘๒.๘	๔๒.๒	๗๓.๖	๘๘.๐	๖๙.๒

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาพระนครศรีอยุธยา

๔. เส้นทางคมนาคม

ตำบลไม้ตรา อำเภอบางไทร : มีเส้นทางคมนาคมหลักคือ

๔.๑ ถนนหลวงสายหลัก/สายรอง (เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล)

อำเภอบางไทรมีการเดินทางระหว่างตำบลและหมู่บ้าน โดยใช้ถนนทางหลวงชนบทจังหวัดพระนครศรีอยุธยา หมายเลข ๓๐๑๑ เส้นทางจาก บริเวณตำบลพระขาว อำเภอสนา แยกเข้าอำเภอบางไทร บริเวณตำบลบ้านกลึง ผ่านตำบลกระแซง ตำบลช้างน้อย ตำบลบ้านแป้งและตำบลสนามชัย ถนนคันคลองชลประทานฝั่งด้านตะวันออกของแม่น้ำน้อย - แม่น้ำเจ้าพระยา (ปากทางวัดหน้าต่างนอก) ถนน คันคลองชลประทานฝั่งด้านทิศตะวันตกของแม่น้ำน้อย - แม่น้ำเจ้าพระยา

สำหรับบริเวณตำบลราชคราม ตำบลช้างใหญ่ ตำบลโพแดง และตำบลเชียงรากน้อย ใช้ถนนสาย ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร - บางปะอิน หมายเลข ๓๓๐๙ ที่ตัดกับทางหลวงหมายเลข ๓๔๗ (ปทุมธานี-บางปะหัน) เป็นเส้นทางคมนาคม เป็นเส้นทางในเชื่อมต่อ ขนส่ง ผลผลิตทางการเกษตร (ภาพที่ ๘)

ภาพที่ ๘ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล อำเภอบางไทร
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางไทร, พ.ศ.๒๕๖๖)

๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างภาค/จังหวัด/อำเภอ

การคมนาคมติดต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ สามารถเดินทางได้หลายเส้นทาง โดยมีรายละเอียด ดังนี้ (ภาพที่ ๙)

ทางรถไฟ ไม่มี

ทางรถยนต์ สามารถเดินทางได้สะดวก คือ

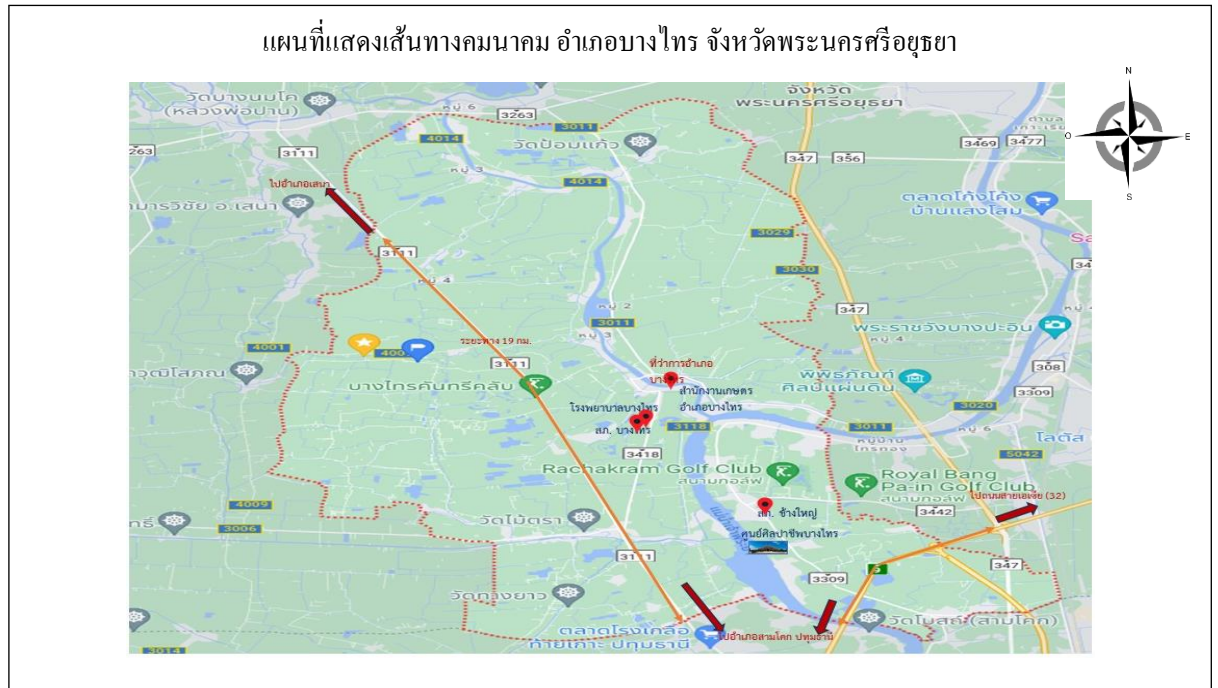
สถานีขนส่งผู้โดยสาร จำนวน ๑ สถานี (ถ้ามี) มีสายเดินรถประจำ

ทางระหว่างอำเภอ/จังหวัด ได้แก่ รถสองแถวสายบางไทร (สามแยกหน้าอำเภอ) –
พระนครศรีอยุธยา

ทางหลวงแผ่นดิน ดังนี้

-ทางหลวงหมายเลข ๓๑๑๑ เส้นทางระหว่างตำบลโคกช้าง
อำเภอบางไทรถึงตำบลบ้านแพน อำเภอเสนา ระยะทางประมาณ ๑๙ กิโลเมตร

-ทางหลวงหมายเลข ๙ เส้นทางระหว่างตำบลโพแดง อำเภอบางไทร ถึงตำบลท้ายเกาะ อำเภอสามโคก ปทุมธานี ระยะทาง ๔.๓ กิโลเมตร

ภาพที่ ๙ แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคม อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอบางไทร, พ.ศ.๒๕๖๖)

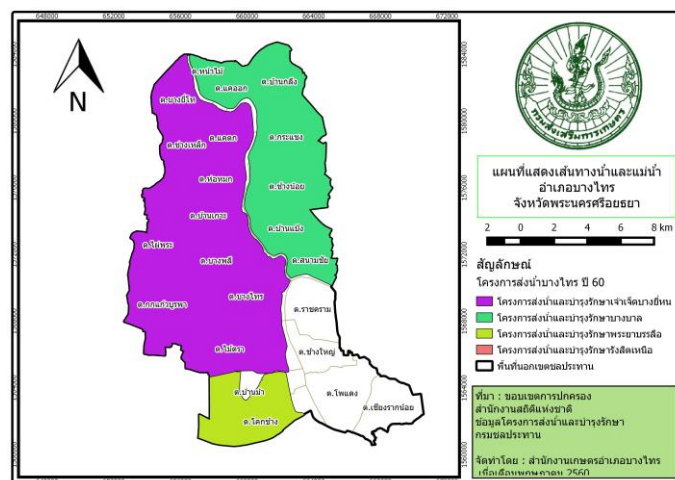
เส้นทางคมนาคมทางน้ำ

อำเภอบางไทร มีแม่น้ำสายใหญ่ไหลผ่านถึง ๒ สาย คือ แม่น้ำเจ้าพระยา และแม่น้ำน้อย สามารถอาศัยเป็นเส้นทางคมนาคมได้เป็นอย่างดี

๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

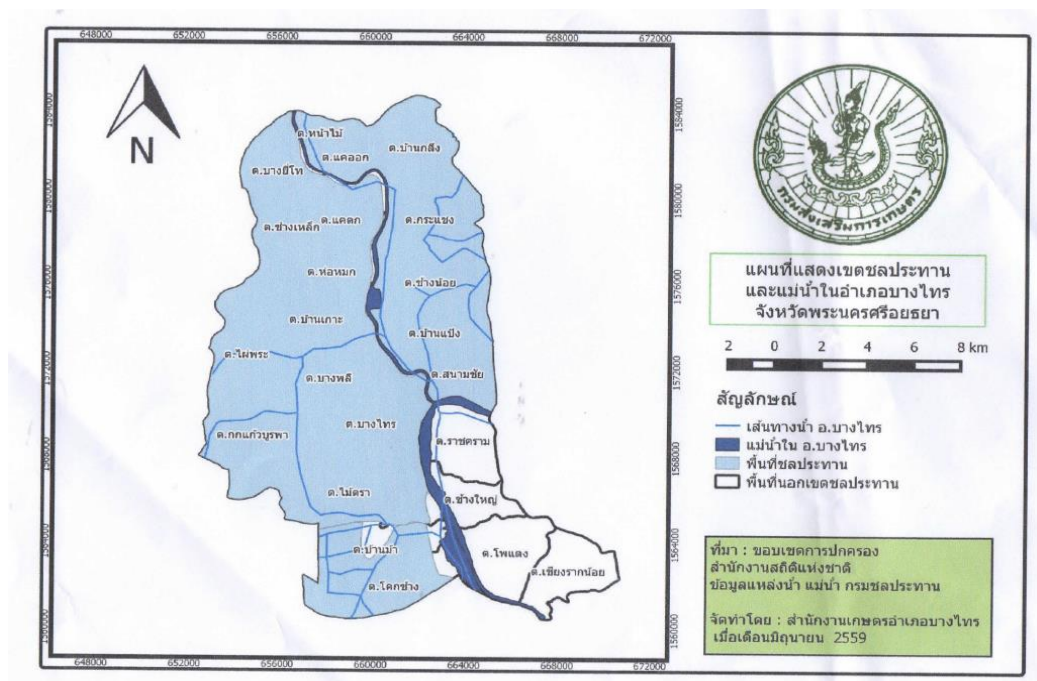
ตำบลไม้ตรา มีแม่น้ำไหลผ่าน ๑ สาย คือ แม่น้ำเจ้าพระยา มีคูคลองใหญ่เล็ก ไหลผ่านเชื่อมโยงกัน มีโครงการชลประทานรับผิดชอบ ๑ โครงการ คือ โครงการเจ้าเจ็ด-บางยี่หน รับผิดชอบตำบลไม้ตรา ตำบลกกแก้วบุรพา ตำบลบางไทร

ภาพที่ ๑๐ แผนที่แสดงโครงการส่งน้ำ อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

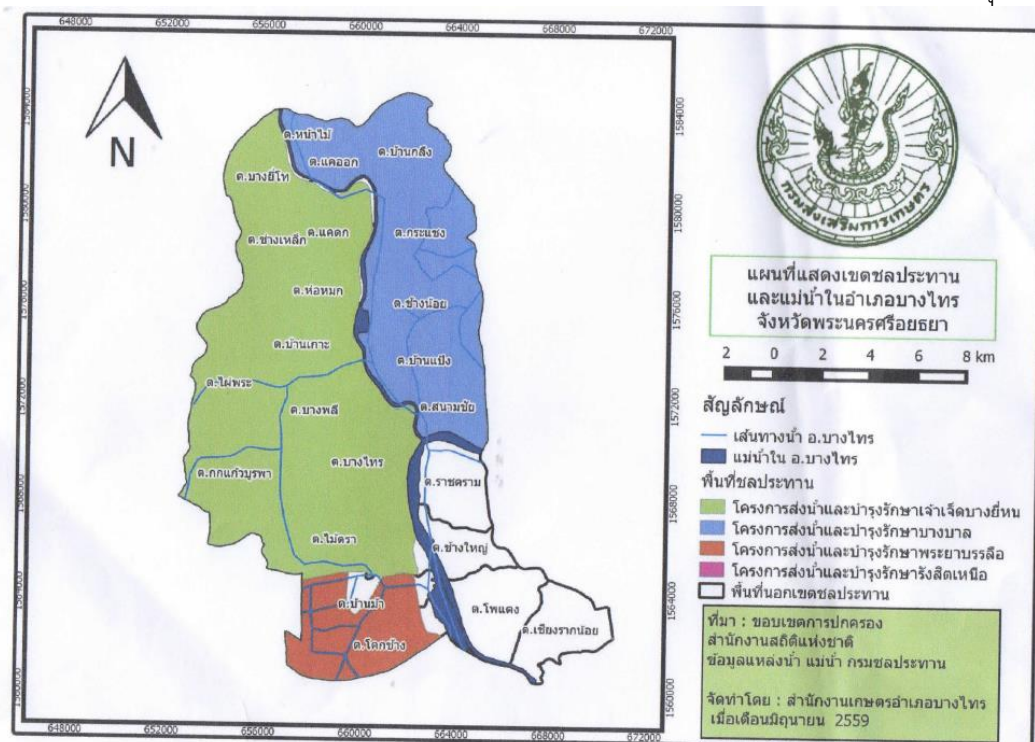
ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ภาพที่ ๑๑ แผนที่แสดงเขตชลประทานและแม่น้ำในอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ภาพที่ ๑๒ แผนที่แสดงเขตโครงการส่งน้ำและแม่น้ำในอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๖ สภาพเศรษฐกิจและสังคม

๖.๑ โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ

ตำบลไม้ตรา มีพื้นที่ทั้งหมด ๙,๗๘๒ ไร่ ประชากร ๑,๕๙๙ ครัวเรือน

๑) กลุ่มพัฒนาและส่งเสริมด้านเกษตร

ตำบลไม้ตรา มีพื้นที่การเกษตร ๙,๗๘๒ ไร่ ปลูกข้าวนาปี ๕,๒๕๐.๒๕ ไร่ ไม้ผล ๑๐๑.๒๕ ไร่ และพืชอื่นๆ ๔๘๙.๗๕ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๖ ข้อมูลพืชเศรษฐกิจอำเภอบางไทร ปี ๒๕๖๘

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทางการเกษตร (ไร่)							
		ข้าวนาปี	อ้อย โรงงาน	มัน สำปะหลัง	ยางพารา	ไม้ผล	พืชผัก	พืชอื่นๆ	รวม
ไม้ตรา	๙,๗๘๒.๐๐	๕,๒๕๐.๒๕	๐	๐	๐	๑๐๑.๒๕	๑.๕๐	๕๙.๗๕	๕,๔๐๒.๗๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางไทร, พ.ศ.๒๕๖๘

ตารางที่ ๗ ข้อมูลด้านปศุสัตว์ อำเภอบางไทร

ตำบล	จำนวน เกษตรกร (ราย)	โคเนื้อ (ตัว)	โคนม (ตัว)	กระบือ (ตัว)	สุกร (ตัว)	ไก่ (ตัว)	เป็ด (ตัว)	แพะ (ตัว)	แกะ (ตัว)	แปลง หญ้า (ไร่)
ไม้ตรา	๙๖	๒๙	๐	๐	๐	๕,๒๐๔	๑,๔๕๖	๐	๐	๑๐

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์อำเภอบางไทร, พ.ศ. ๒๕๖๘

- โรงงานผลิตอาหารสัตว์ - แห่ง
- โรงงานฆ่าสัตว์ปีกมาตรฐาน - แห่ง
- ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ขนาดใหญ่ จำนวน - แห่ง

ตารางที่ ๘ ข้อมูลด้านประมง แสดงจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (ราย) อำเภอบางไทร

ตำบล	เกษตรกร รวม (ราย)	กุ้งทะเล	กุ้งน้ำจืด	ปู	ปลาทะเล	ปลาน้ำ จืด	สัตว์น้ำ สวยงาม	สัตว์น้ำ อื่นๆ
ไม้ตรา	๕๕	๐	๐	๑	๐	๕๔	๐	๐

ที่มา : สำนักงานประมงอำเภอบางไทร, พ.ศ. ๒๕๖๘

๒) รายได้ รายจ่ายของครัวเรือนเกษตรกร

เกษตรกรผู้ทำนาในตำบล ส่วนใหญ่มีฐานะยากจนถึงปานกลางเกือบทุกราย ต้องกู้เงินเป็นหนี้ธนาคารรัฐ หรือกองทุนหมู่บ้าน การประกอบอาชีพการทำนามีรายได้ไม่แน่นอนเสี่ยงต่อภัยธรรมชาติต่าง ๆ ต้นทุนในการผลิตสูงมากเมื่อคิดคำนวณหักค่าใช้จ่ายแล้ว บางรายขาดทุนหรือเหลือกำไรน้อยเหลือเกิน เกษตรกรบางรายอาจมีรายได้น้อยกว่ากรรมกรรับจ้าง ในขณะที่สภาวะเศรษฐกิจ ค่าครองชีพประจำวันสูงทำให้ต้องเพิ่มรายจ่ายของครอบครัว บางปีรัฐบาลไม่ได้พยุงราคา รับจำนำข้าวเปลือก เกษตรกรผู้ทำนาจะต้องพึ่งรายได้จากบุตรหลานภายในครอบครัวที่ประกอบอาชีพในภาคอุตสาหกรรม แทน จึงจะดำรงชีวิตอยู่ได้ ฉะนั้น เมื่อคิดรายได้เกษตรกรโดยเฉลี่ยต่อครัวเรือนแล้วจะอยู่ระหว่าง ๖๒,๐๐๐-๑๑๗,๐๐๐ บาทต่อปี

๓) สินเชื่อและภาวะหนี้สินของเกษตรกร

เกษตรกรส่วนใหญ่จะเป็นลูกค้านาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาบางไทร ส่วนน้อยที่อาศัยแหล่งเงินทุนในการประกอบอาชีพทางการเกษตรจากแหล่งอื่น ๆ

สถานภาพของเกษตรกรจะกู้ยืมเงินจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เพื่อใช้ในการผลิตอย่างต่อเนื่องตลอดทั้งปี บางรายกู้ยืมจากแหล่งเงินทุนหลายแห่ง ทำให้ประสบปัญหาหนี้สินและดอกเบี้ยจำนวนมาก ปีใดที่เกิดภาวะวิกฤตทางธรรมชาติหรือราคาคตกต่ำ ก็จะทำให้เกษตรกรต้องแบกภาระหนี้สินเพิ่มมากขึ้น

ภาพที่ ๑๓ แสดงสินเชื่อและภาวะหนี้สินเกษตรกรแยกตามแหล่งสินเชื่อ
(ที่มา: รายงานทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๕)

๖.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา /ผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยต่อหัว

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (Gross Provincial Product : GPP) ณ ราคาประจำปี ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ มีมูลค่าเพิ่ม ณ ราคาประจำปี เท่ากับ ๓๘๘,๑๖๑ ล้านบาท ลดลงจากปี ๒๕๖๒ ที่มีมูลค่า ๔๐๕,๔๖๔ ล้านบาท ลดลงเท่ากับ ๗,๓๐๓ ล้านบาท

ผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยต่อหัว (Per Capita GPP) เท่ากับ 428,548 ล้านบาท มีอัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมแบบปริมาณลูกโซ่ พ.ศ.2564 ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเพิ่มขึ้น ร้อยละ 7.5 ซึ่งสูงกว่าอัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมแบบปริมาณลูกโซ่ พ.ศ. 2564 ของประเทศที่ขยายตัวร้อยละ 1.49 และมีผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภาคเกษตร ณ ราคาประจำปี เท่ากับ 9,541 ล้านบาท และมีอัตราการ

ขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตรลดลง เท่ากับ 7.92 โดยมีสัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตรเพียงร้อยละ 2.23 ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดทั้งหมด

ตารางที่ 9 แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ณ ราคาคงที่ ปี พ.ศ. 2564

รายการ	(ล้านบาท)	ร้อยละ
ภาคเกษตร	9,841	2.23
ภาคบริการ	126,250	29.46
ภาคอุตสาหกรรม	292,758	68.31
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	428,548	
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (บาท)	468,579	

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2566

๖.๓ จำนวนครัวเรือน

ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ๓๖๕ ครอบครัวยุคใหม่ พื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด ๕,๔๔๔.๕๐ ไร่ ทำนา ๒๕๐ ครอบครัวยุคใหม่ มีพื้นที่ปลูกข้าว ๕,๒๙๒ ไร่ ปลูกได้ทั้งนาปี นาปรัง เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ เป็นเกษตรกรรายย่อย ทำนาเฉลี่ยครอบครัวยุคใหม่ ๒๒ไร่ พันธุ์ข้าวเป็นพันธุ์ลูกผสม มีอายุประมาณ ๙๐-๑๒๐ วัน ผลผลิตเฉลี่ย ๗๑๔ กิโลกรัม/ไร่ ราคาผลผลิตข้าว ๖,๔๐๐ - ๖,๘๐๐ บาท/ตัน (พ.ศ.๒๕๕๘/๕๙) ขณะที่ต้นทุนการผลิตประมาณ ไร่ละ ๔,๗๕๐ บาท/ไร่ นอกจากนี้ ยังมีเกษตรกรบางรายปลูกไม้ผล ไม้ยืนต้น ไม้ดอก-ไม้ประดับ พืชผัก เห็ดโรงเรือน เลี้ยงเป็ด-ไก่ ปลา โค เยาวชน วัยแรงงานจะออกไปรับจ้างทำงานตามโรงงานอุตสาหกรรม ที่ตั้งอยู่ภายในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เข้าไป - เย็นกลับ คนวัยชรา จะอยู่เฝ้าบ้านเลี้ยงลูกหลาน

ตารางที่ ๑๐ จำนวนประชากร และครัวเรือน

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนประชากร			จำนวนครัวเรือน	รายชื่อผู้ใหญ่บ้าน
		ชาย	หญิง	รวม		
๑	บ้านเกาะใหญ่	๒๔๔	๒๑๑	๔๖๕	๑๑๕	นายอัมรินทร์ เอี่ยมผาสุข
๒	บ้านหัวเกาะใหญ่	๑๗๙	๑๘๒	๓๖๑	๑๑๖	นายณาศิส รักสงบ
๓	บ้านลานเท	๓๓๙	๓๑๘	๖๕๗	๑๙๙	นายชัยยันต์ สุขสุลาภ
๔	บ้านหัวเกาะ	๕๘	๖๘	๑๒๖	๕๖	นายกิตติศักดิ์ สิงห์จู่ไร
๕	บ้านหัวเกาะ	๘๘	๑๐๙	๑๙๗	๖๙	นายอำนาจ อรรถเสถียร
๖	บ้านใหม่เจริญผล	๒๖๗	๒๘๑	๕๔๘	๒๓๓	นางสาวจิราภา อรรถเสถียร
๗	บ้านไม้ตรา	๒๒๙	๒๔๒	๔๗๑	๒๘๐	นายธนพันธุ์ พบความสุข
๘	บ้านขากโคก	๑๘๒	๒๐๓	๓๘๕	๑๒๘	นางสาวสุวรรณา วุฒิเขต
๙	บ้านท่าเกวียน	๑๙๓	๑๗๘	๓๗๑	๑๐๒	---อยู่ระหว่างรอลือเลือกตั้ง---
๑๐	บ้านตลาดแฝงลอย	๑๗๘	๑๙๗	๓๗๕	๑๓๙	นางวิพาพรรณ ศิลารังษี
๑๑	บ้านคลองเก่า	๑๙๔	๑๙๗	๓๙๑	๙๗	นางอรรณพ การเกษ
๑๒	บ้านคลองขุด	๔๒	๓๙	๘๑	๑๙	นางสาวลลิตา สุขสุผล

๑๓	บ้านปลายคลองเก่า	๑๑๑	๒๑	๒๓๒	๔๖	นางสมรัก	ฉัตรแก้ว
	รวม	๒,๓๐๔	๒,๒๔๖	๔,๖๖๓	๑,๕๙๙	นางสาวจิราภา	อรรถเสถียร (กำนันตำบลไม้ตรา)

ที่มา : สำนักทะเบียนอำเภอบางไทร, มิถุนายน ๒๕๖๗

๖.๓ การศึกษา

ตำบลไม้ตรา มีโรงเรียน ๓ แห่ง ได้แก่ โรงเรียนไตรราชวิทยา โรงเรียนไตรอรุณศึกษา และโรงเรียนวัดไม้ตรา สอนระดับชั้นอนุบาล – ประถมศึกษาปีที่ ๖

๖.๔ การสาธารณสุข

๑. สถานบริการและหน่วยงานสาธารณสุข

๑.๑ สถานบริการและหน่วยงานสาธารณสุขของรัฐ ประกอบด้วย

๑.๑.๑ สถานบริการ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ได้แก่

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลไม้ตรา ๑ แห่ง

๑.๓ จำนวนบุคลากรทางการแพทย์

๑.๓.๑ พยาบาล จำนวน ๑ คน

๑.๓.๒ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข จำนวน ๑ คน

๑.๓.๓ อาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) จำนวน ๑๓๐ คน

๖.๕ ประเพณีและวัฒนธรรม

๑) การนับถือศาสนา

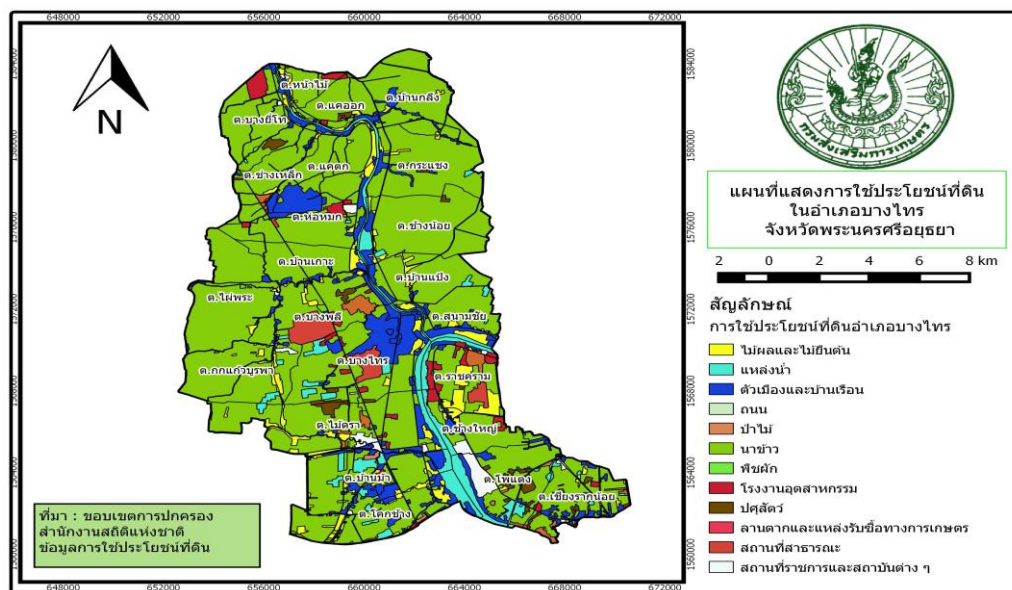
ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ ๙๐ และอีกร้อยละ ๑๐ นับถือศาสนาคริสต์

๒) วัฒนธรรมท้องถิ่นที่สำคัญ

วัฒนธรรมส่วนมากขึ้นกับเทศกาลสำคัญทางศาสนาพุทธ เช่น ประเพณีรดน้ำดำหัว ตักบาตรเทโว

โรหณะ เป็นต้น

ภาพที่ ๑๔ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินในอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

๗. การใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลไม้ตรา

กลุ่มชุดดินที่ ๒

ลักษณะเด่น เป็นดินสีเทา ดินบนเป็นดินเหนียว สีเทาเข้ม ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลาง (pH ๖.๐) ดินล่างตอนบนเป็นดินเหนียวมีสีเทา สีน้ำตาลปนเทาหรือสีเทาน้ำตาล มีจุดประสีแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัด (pH ๕.๕) และพบจุดประสีเหลืองฟางข้าวที่ความลึก ๑๐๐-๑๕๐ ซม. จะพบผลึกของแร่ยิปซัมและรอยไถลระหว่างชั้นดินบนและดินล่าง ดินมีกำมะถันสูงและปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด (pH ๔.๕-๕.๐)

สมบัติของดิน เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนผสมของตะกอนลำน้ำและตะกอนน้ำทะเลแล้วพัฒนาในสภาพน้ำกร่อย พบในบริเวณที่ราบลุ่มที่ห่างจากทะเลไม่มากนัก โดยเฉพาะที่ราบลุ่มภาคกลาง มีน้ำท่วมขังในฤดูฝน เป็นดินที่มีการระบายน้ำเลวหรือค่อนข้างเลว เนื้อดินเป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวจัด หนาดินอาจแตกกระแหเป็นร่องลึกในช่วงฤดูแล้ง ดินบนมีสีดำหรือสีเทาแก่ ดินล่างมีสีเทาและมีจุดประสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดงปะปนอยู่เป็นจำนวนมากในช่วงดินล่างตอนบนและพบจุดประสีเหลืองฟางข้าวของสารจากไรโซต์ภายใต้ระดับความลึก ๕๐-๑๐๐ ซม. มีปฏิกริยาดินเป็นกรดรุนแรงมากถึงเป็นกรดจัดมาก

การใช้ประโยชน์

ดินเป็นกรดจัด ทำให้พืชไม่สามารถใช้แร่ธาตุที่มีอยู่ในดินตามธรรมชาติได้อย่างเต็มที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งฟอสฟอรัส

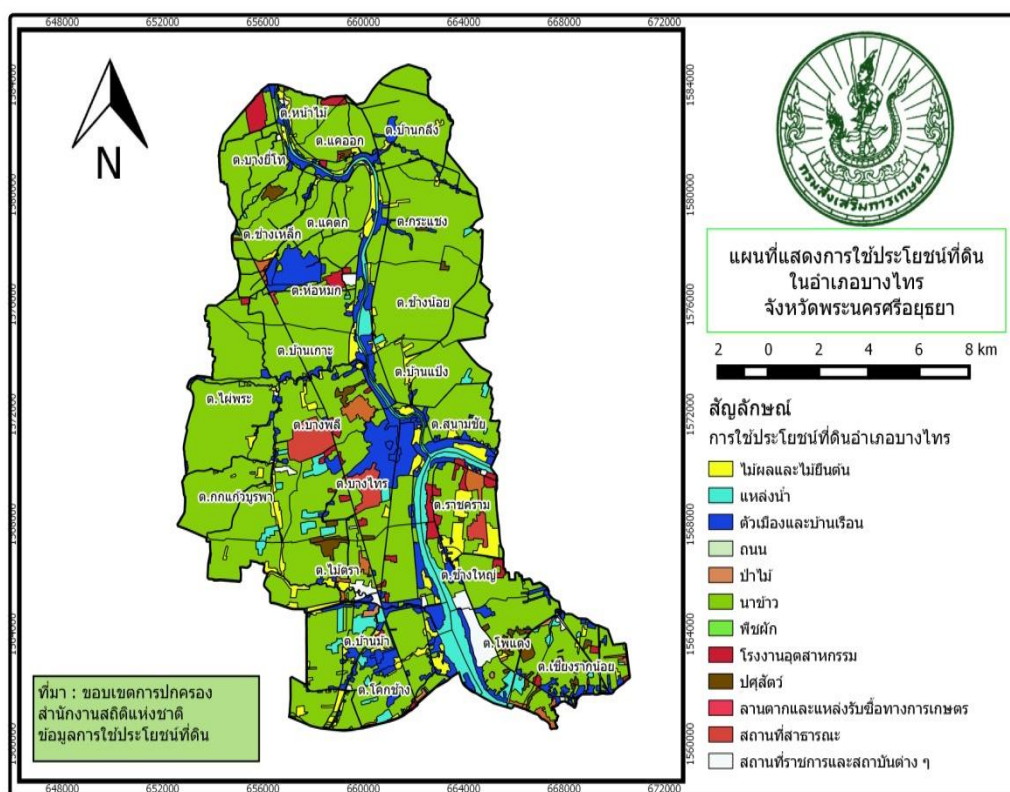
แนวทางการจัดการดินเพื่อการเพาะปลูก

ควรไถพรวนดินในขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ลดและควบคุมความเป็นกรดรุนแรงมากของดินด้วยวัสดุปูน ๕๐๐-๑๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่ โดยหว่านให้ทั่วแปลงปลูก ไถกลบตอซังปล่อยทิ้งไว้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบปุ๋ยพืชสด ๔-๖

กิโลกรัม/ไร่ เมื่อมีอายุ ๕๐-๗๐ วัน ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๒๐-๐ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๕ วัน พัฒนาแหล่งน้ำและระบบการให้น้ำไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำ

การปลูกพืชผักหรือผลไม้ ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑ เมตร มีคันดินอัดแน่น ล้อมรอบ เพื่อป้องกันน้ำท่วมก่อนยกร่อง หว่านวัสดุปูนมาร์ล ๐.๕-๑ ตัน/ไร่ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐*๕๐*๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมัก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม ร่วมกับวัสดุปูน ๖ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงการเจริญเติบโต ก่อนและหลังเก็บผลผลิต ให้ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีตามชนิดพืชที่ปลูก เมื่อดินเป็นกรดเพิ่มขึ้น หว่านด้วยวัสดุปูน ๐.๕-๑.๐ ตัน/ไร่ พัฒนาแหล่งน้ำและระบบการให้น้ำในแปลงปลูก เพื่อใช้สร้างความเป็นกรดของดิน เพื่อไม่ให้ความเป็นกรดเพิ่มขึ้น

ภาพที่ ๑๕ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินในอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

๘. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญ/พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ

ตำบลไม้ตรา พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจหลัก ได้แก่ ข้าว มีพื้นที่ปลูกมาก จำนวน ๔,๖๕๐.๔๕ ไร่ รองลงมา มะม่วง พื้นที่ปลูก จำนวน ๑๒ ไร่ และกล้วยน้ำว้า พื้นที่ปลูก จำนวน ๕ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๑ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบลไม้ตรา อำเภอบางไทร

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำบล	ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร (ไร่) ตำบลไม้ตรา อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา				
	พื้นที่ทั้งหมด	ข้าว	กล้วยน้ำว้า	มะม่วง	รวมทั้งหมด
ไม้ตรา	๔,๘๘๐	๔,๖๕๐.๔๕	๕	๑๒	๔,๖๖๗.๔๕
รวม	๔,๘๘๐	๔,๖๕๐.๔๕	๕	๑๒	๔,๖๖๗.๔๕

ที่มา : ฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร, พ.ศ. ๒๕๖๘

๑.๘ องค์กรและสถาบันต่างๆ

ตำบลไม้ตรา มีกลุ่มสถาบันเกษตรกร กลุ่มอาชีพการเกษตร ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานราชการ หลายกลุ่ม กลุ่มอาชีพการเกษตร กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ได้รับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น มีกลุ่มต่างๆ ดังนี้

ตารางที่ ๑๒ รายชื่อกลุ่มผู้ผลิต และผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการลงทะเบียน

ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อประธานกลุ่ม/เจ้าของกิจการ	ชื่อผลิตภัณฑ์	สถานที่ตั้ง		
				เลขที่	หมู่ที่	ตำบล
๑	วิสาหกิจชุมชนบ้านผักตบชวาไม้ตรา	นางสาวพิมพ์แก้ว กิตติรัตนโชติ	ผลิตภัณฑ์จักสานจากผักตบชวา	๕	๒	ไม้ตรา
๒	กลุ่มบ้านขนมไม้ตรา	นางบุญช่วย โอนอ่อน	กะหรี่ปั๊บ	๔๐/๑	๑๐	ไม้ตรา
๓	บ้านคุณพัช	นางสาวพัชรา ดำรงค์พิวัฒน์	๒๘/๑	๒๘/๑	๗	ไม้ตรา

ที่มา: สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอบางไทร, พ.ศ. ๒๕๖๘

ตารางที่ ๑๓ จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์

ประเภทผลิตภัณฑ์	จำนวน
อาหาร	๒
จักสาน	๑
รวม	๓

ที่มา: สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอบางไทร, พ.ศ. ๒๕๖๘

ตารางที่ ๑๔ ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนตำบลไม้ตรา

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
วิสาหกิจชุมชนบ้านผักตบชวาไม้ตรา	๕	๒	ไม้ตรา	๗	นางสาวพิมพ์แก้ว กิตติรัตนโชติ
วิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่ข้าวต.ไม้ตรา	๓๑	๓	ไม้ตรา	๗	นายสอาด สุขสุแดน

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางไทร,พ.ศ.๒๕๖๘

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบลไม้ตรา

๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ

๑) เกษตรกร

(๑) คราวเรือนเกษตรกร

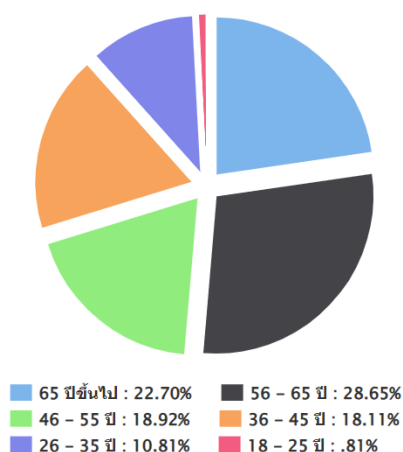
ตำบลไม้ตรา มีครัวเรือนเกษตรกร จำนวน ๓๖๓ ครัวเรือน โดยมีหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร อายุระหว่าง ๕๖ - ๖๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๖๕ รองลงมาอายุระหว่าง ๖๕ ปี คิดเป็น ร้อยละ ๒๒.๗๐ อายุระหว่าง ๔๖ - ๕๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๑๑ อายุระหว่าง ๓๖ - ๔๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๑๑ อายุระหว่าง ๒๖ - ๓๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๘๑ และอายุระหว่าง ๑๘ - ๒๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๐.๘๑ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๕ แสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ช่วงอายุ (ปี)	ครัวเรือน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๘๔.๐๐	๒๒.๗๐
๕๖ - ๖๕ ปี	๑๐๖.๐๐	๒๘.๖๕
๔๖ - ๕๕ ปี	๗๐.๐๐	๑๘.๙๒
๓๖ - ๔๕ ปี	๖๗.๐๐	๑๘.๑๑
๒๖ - ๓๕ ปี	๔๐.๐๐	๑๐.๘๑
๑๘ - ๒๕ ปี	๓.๐๐	๐.๘๑
รวม	๓๖๓.๐๐	๑๐๐.๐๐

ที่มา :ทะเบียนเกษตรกร (กรมส่งเสริมการเกษตร) พ.ศ. ๒๕๖๘

แผนภูมิภาพแสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ

ภาพที่ ๑๖ แสดงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ ตำบลไม้ตรา อำเภอบางไทรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร (กรมส่งเสริมการเกษตร) พ.ศ. ๒๕๖๘)

(๒) ลักษณะการประกอบอาชีพ

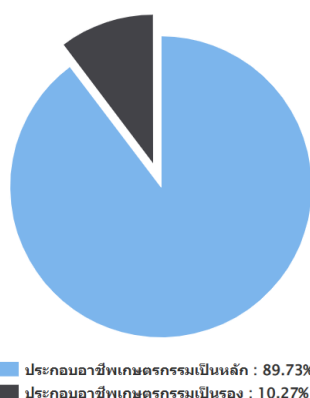
ตำบลไม้ตรา มีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพหลักส่วนใหญ่เป็นการประกอบอาชีพเกษตรกรรม เป็นหลัก จำนวน ๓๓๒ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๗๓ และประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง จำนวน ๓๘ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๒๗

ตารางที่ ๑๖ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร ตำบลไม้ตรา อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๓๓๒.๐๐	๘๙.๗๓
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๓๘.๐๐	๑๐.๒๗

ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร (กรมส่งเสริมการเกษตร) พ.ศ.๒๕๖๘

แผนภูมิภาพแสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร

ภาพที่ ๑๗ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ ตำบลไม้ตรา อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร (กรมส่งเสริมการเกษตร) พ.ศ. ๒๕๖๘)

(๓) ลักษณะการถือครองที่ดิน

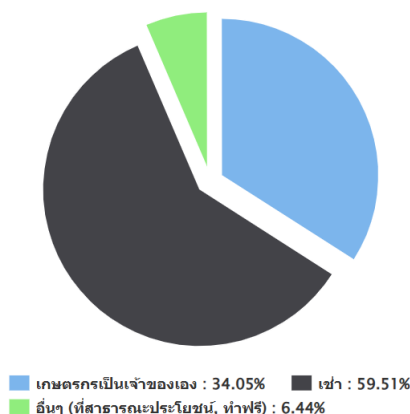
ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรตำบลไม้ตรา ส่วนใหญ่เกษตรกรเช่าพื้นที่ในการทำการเกษตร จำนวน ๑๑๑ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๕๙.๕๑ รองลงมาคือเป็นเจ้าของพื้นที่ในการทำการเกษตร จำนวน ๑๙๔ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๐๕ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๗ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร ตำบลไม้ตรา อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของเอง	๑๑๑.๐๐	๒,๕๘๘.๐๐
เช่า	๑๙๔.๐๐	๖,๕๘๓.๐๐
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	๒๑.๐๐	๒๔๑.๐๐

ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร (กรมส่งเสริมการเกษตร) พ.ศ.๒๕๖๘

แผนภูมิภาพแสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร

ภาพที่ ๑๘ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน ตำบลไม้ตรา อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร (กรมส่งเสริมการเกษตร) พ.ศ.๒๕๖๘

(๔) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของ)

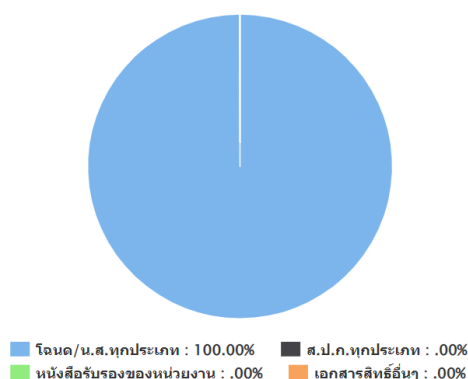
เกษตรกรตำบลไม้ตรา มีการถือครองที่ดินแบบมีเอกสารสิทธิ์ เป็นโฉนดทุกประเภท จำนวน ๑๑๑ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

ตารางที่ ๑๘ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลไม้ตรา อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรอง ของหน่วยงาน	เอกสารสิทธิ์อื่นๆ	
๑๑๑	-	-	-	๑๑๑

ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร (กรมส่งเสริมการเกษตร) พ.ศ.๒๕๖๘

แผนภูมิภาพแสดงประเภทเอกสารสิทธิ์

ภาพที่ ๑๙ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลไม้ตรา อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร (กรมส่งเสริมการเกษตร) พ.ศ.๒๕๖๘

๒) องค์กรและสถาบันเกษตรกร

(๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

ตำบลไม้ตรา มีกลุ่มส่งเสริมอาชีพ - กลุ่ม มีสมาชิก - ราย กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร - กลุ่ม สมาชิก - ราย กลุ่ม
 ยุวเกษตรกร ๑ กลุ่ม สมาชิก ๒๐ ราย วิสาหกิจชุมชน ๒ แห่ง สมาชิก ๑๔ ราย สหกรณ์จำนวน - แห่ง สมาชิก - ราย และ
 กลุ่มเกษตรกร ๑ กลุ่ม สมาชิก ๕๗ ราย

ตารางที่ ๑๙ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรตำบลไม้ตรา อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

หมู่ที่	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้าน		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
๒	-	-	-	-	-	-	๑	๗	-	-	-	-
๓	-	-	-	-	-	-	๑	๗	-	-	๑	๕๗
๑๐	-	-	-	-	๑	๒๐	-	-	-	-	-	-
รวม	-	-	-	-	๑	๒๐	๒	๑๔	-	-	๑	๕๗

ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอบางไทร พ.ศ. ๒๕๖๘

๓) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

ตำบลไม้ตรา มีแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้า
 เกษตร (ศพก.) - ศูนย์ ศพก. เครือข่าย ๑ ศูนย์ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ๑ ศูนย์ ศูนย์จัดการดินและปุ๋ย ๑ ศูนย์ ศูนย์
 ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล - ศูนย์ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง - ศูนย์ และศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้าน
 การพัฒนาที่ดิน - ศูนย์

ตารางที่ ๒๐ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร ตำบลไม้ตรา อำเภอบางไทร
 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

หมู่ที่	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศดปช.	ศบกด.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ			ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้านการพัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศุสัตว์	ปฏูป	
๓	-	๑	-	๑	-	-	-	-	-
รวม	-	๑	๑	๑	-	-	-	-	-

ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอบางไทร พ.ศ.๒๕๖๘

(๑) อาสาสมัครเกษตร

ตำบลไม้ตรา มีอาสาสมัครเกษตร จำนวน ๑๓ คน โดยมี เกษตรหมู่บ้านจำนวนมากที่สุด จำนวน ๖ ราย
อย่างไรก็ตามอาสาเกษตรบางรายทำหน้าที่อาสามากกว่า ๑ หน้าที่

ตารางที่ ๒๑ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรตำบลไม้ตรา อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

หมู่ที่	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัคร ฝนหลวง	ครูบัญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอดิน อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฏิรูปที่ดิน
๑	-	-	-	-	-	๑	-	-	-
๒	-	-	-	-	-	๑	-	-	-
๓	-	-	-	-	-	๑	-	-	-
๔	-	-	-	-	-	๑	-	-	-
๕	-	-	-	-	-	๑	-	-	-
๖	-	-	-	-	-	๑	-	-	-
๑๐	-	-	-	-	-	๑	-	-	-
๑๑	-	-	-	-	-	๑	-	-	-
๑๒	-	-	-	-	-	๑	-	-	-
๑๓	-	-	-	-	-	๑	-	-	-
รวม	-	-	-	-	-	๑๓	-	-	-

ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอบางไทร พ.ศ. ๒๕๖๘

(๒) ประชาชนชาวบ้าน

ตำบลไม้ตรา มีประชาชนชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่ง
การดำเนินการโครงการได้คัดเลือกประชาชนชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของประชาชนแต่ละคน ซึ่ง
ในตำบลไม้ตรา มีประชาชนชาวบ้านจำนวน ๒ คน

ตารางที่ ๒๒ แสดงข้อมูลประชาชนชาวบ้านตำบลไม้ตรา อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำบล	จำนวน (ราย)	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	องค์ความรู้ด้าน
ไม้ตรา	๒	นายกิตติศักดิ์ สิงห์จู่ไร นายบุญชู เข้มทอง	ม.๔ ต.ไม้ตรา อ.บางไทร ม.๙ ต.ไม้ตรา อ.บางไทร	การลดต้นทุนการผลิต การลดต้นทุนการผลิต
รวม	๒			

ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอบางไทร พ.ศ.๒๕๖๘

(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ชื่อ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (เครือข่ายตำบลไม้ตรา)

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายสอาด สุขสุแดน

บ้านเลขที่ ๔๔/๒ ม.๓ ตำบลไม้ตรา อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สถานการณ์ของพื้นที่ : เป็นพื้นที่ลุ่มต่ำ และเป็นทุ่งรับน้ำเจ้าเจ็ด

แนวทางการพัฒนา : การปลูกข้าวในช่วงที่กำหนดเพื่อป้องกันการปล่อยน้ำเข้าทุ่ง

จุดเด่นของศูนย์เรียนรู้ : การผลิตข้าว

หลักสูตรเรียนรู้ : ๑. การลดต้นทุนการผลิต

๒. การผลิตสินค้าปลอดภัย ,บัญชีครัวเรือน

หลักสูตรบังคับ

๑. การวิเคราะห์ดินปุ๋ยชุมชน

๒. เกษตรผสมผสาน

หลักสูตรเสริม

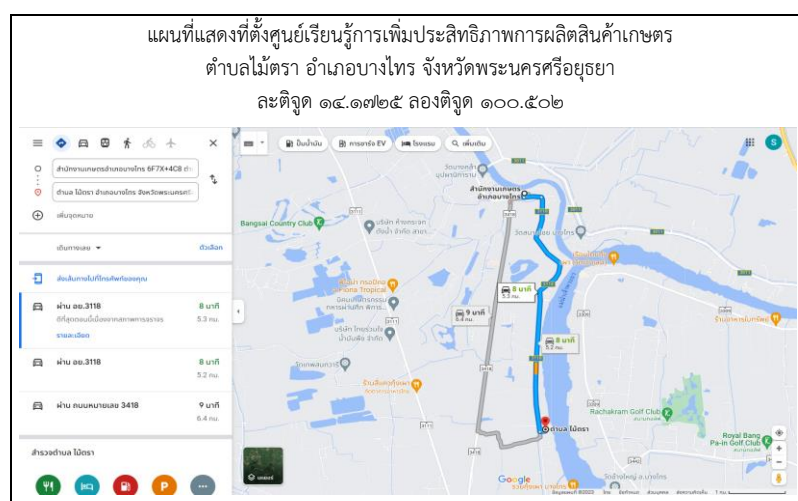
๑. การผสมปุ๋ยให้เหมาะกับค่าวิเคราะห์ดิน

๒. องค์กรเกษตรกร, วิสาหกิจชุมชนศูนย์เครือข่าย จำนวน ๑ ศูนย์

ตารางที่ ๒๓ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตำบลไม้ตรา
อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์		ชื่อ - นามสกุล ประธานศูนย์
			หมู่	ตำบล	
๑.	ศพก.ไม้ตรา	การวิเคราะห์ดินปุ๋ย	๓	ไม้ตรา	นายสอาด สุขสุแดน

ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอบางไทร พ.ศ.๒๕๖๘

ภาพที่ ๒๐ แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และเครือข่าย
ตำบลไม้ตรา อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(๔) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ข้าวไม่ตรา ตำบลไม้ตรา

ตำบลไม้ตรา มีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ จำนวน ๑ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มของแปลงใหญ่ข้าว ตำบลไม้ตรา
แผนการผลิตรายกลุ่มของแปลงใหญ่ข้าว ตำบลไม้ตรา

ที่อยู่ อยู่ในพื้นที่ตำบลไม้ตรา (๔๔/๒ ม.๓ ต.ไม้ตรา อ.บางไทร จ.พระนครศรีอยุธยา)

กิจกรรม ผลิตข้าว

- เป้าหมายการดำเนินงาน ลดต้นทุนการผลิต จาก ๔,๕๐๐ บาท/ต่อไร่ เป็น ๓,๕๐๐ บาท (๒๐%)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๗๕๐ กก./ไร่ เป็น ๘๐๐ กก./ไร่ (๖.๖๗%)
- เป้าหมายรายได้ ๖,๖๔๐ บาท/ไร่
- ประมาณการระบาย ๓,๘๐๐ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. สมาชิกได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP ทุกแปลง
๒. การผลิตข้าวเป็นแบบอินทรีย์ปลอดสารเคมี ๑๐๐ เปอร์เซนต์
๓. มีสินค้าที่ได้มาตรฐานของกลุ่ม พร้อมตลาดในการรับซื้อ

ตารางที่ ๒๔ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ข้าวตำบลไม้ตรา อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

กิจกรรม	เดือน													ประมาณการ การ ระบาย	ประมาณการ รายได้
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.			
เตรียมหาปัจจัยในการ ผลิต ให้ทันการ เพาะปลูก	←	→													
กำหนดสมาชิกในการ เป็นผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ (ไข่แดง , ไข่ขาว)และ ขอเช่าสถานที่ทำลาน ตาก ยุ้งฉาง และเก็บ ปัจจัยการผลิต				←	→										
ติดต่อ ตลาดรับซื้อ โรงสี แก้วแก้ว และ ติดต่อ เครื่องอัดฟาง (เช่า,ซื้อ)							←	→							
หารือในการสร้างแบ รด์สินค้า และวาง สินค้า ผลิตภัณฑ์ของ กลุ่ม ช่องทางการ จำหน่าย										←	→				

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, พ.ศ.๒๕๖๘)

ตารางที่ ๒๕ แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่ ตำบลไม้ตรา อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	หมู่ที่	ชื่อกกลุ่มแปลงใหญ่	ชนิดพืช	จำนวนสมาชิก(คน)	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	ประธาน	เบอร์โทรศัพท์ประธาน
๑	๓	แปลงใหญ่ข้าว ตำบลไม้ตรา	ข้าว	๕๘	๑,๑๖๔	นายสอาด สุขสุแดน	๐๘๑-๗๙๑-๕๘๔๔

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางไทร, พ.ศ.๒๕๖๘)

๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร

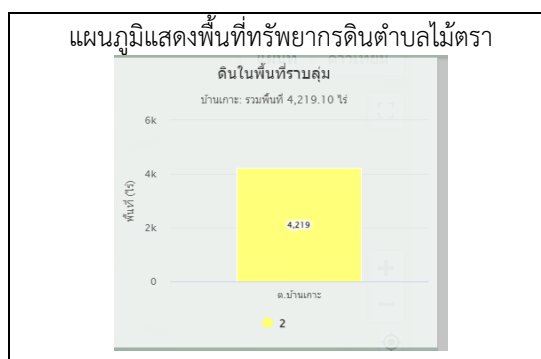
๑) ทรัพยากรดิน

ดินในพื้นที่ราบลุ่ม

ตารางที่ ๒๖ แสดงทรัพยากรดินตำบลไม้ตรา อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
ดินในพื้นที่ลาดชันสูง	-	-
ดินในพื้นที่ดอนในเขตดินแห้ง	-	-
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	-	-
กลุ่มชุดดินผสม	-	-
ดินในพื้นที่ราบลุ่ม	๔,๒๑๙	๑๐๐

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอบางไทร พ.ศ. ๒๕๖๘

ภาพที่ ๒๑ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินตำบลไม้ตรา อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(ที่มา :Agri map: พ.ศ.๒๕๖๘)

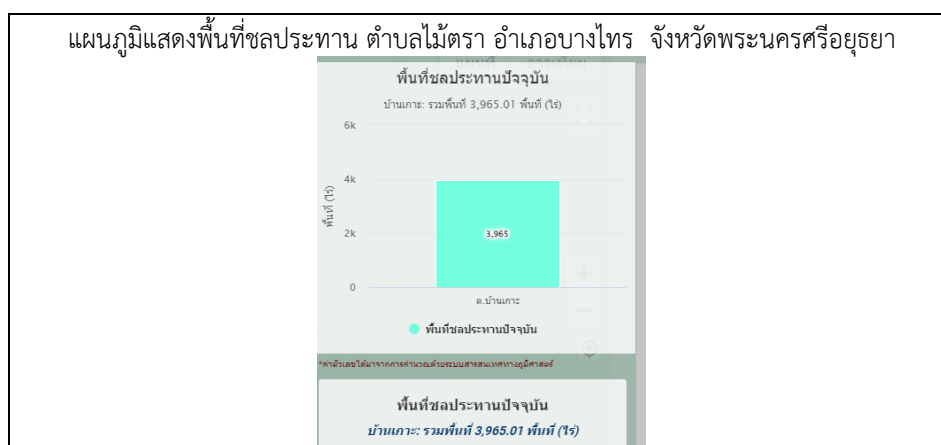

ภาพที่ ๒๒ แสดงพื้นที่แสดงทรัพยากรดินตำบลไม้ตรา อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา :Agri map: พ.ศ.๒๕๖๘)

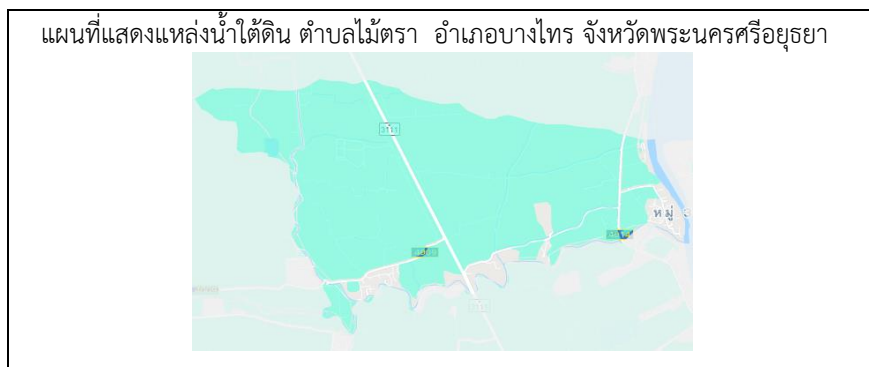
๒) ทรัพยากรน้ำ

ตำบลไม้ตราเป็นพื้นที่อาศัยน้ำฝนในการทำการเกษตรเป็นหลัก ประมาณ ๕๐% ของพื้นที่ทั้งหมด นอกจากนี้ยังแหล่งน้ำอื่นๆ ที่ใช้ในการเกษตรดังนี้

- แหล่งน้ำใต้ดิน ไม่พบบ่อบาดาลตำบลไม้ตรา อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ภาพที่ ๒๓ แสดงแหล่งน้ำชลประทาน อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : กรมทรัพยากรน้ำบาดาล, พ.ศ.๒๕๖๗)

ภาพที่ ๒๔ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินตำบลไม้ตรา อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : กรมทรัพยากรน้ำบาดาล, พ.ศ.๒๕๖๗)

- แหล่งน้ำผิวดิน ได้แก่ น้ำในแม่น้ำลำคลอง ทะเลสาบและในพื้นที่ชุ่มน้ำที่เป็นน้ำจืด ปกติน้ำผิวดินจะได้รับการเติมจากฝน ตำบลไม้ตรา มีแหล่งน้ำผิวดินที่ใช้ทำการเกษตรดังนี้ แหล่งน้ำจากกรมพัฒนาที่ดิน จำนวน ๑ แห่ง โครงการชลประทานขนาดเล็ก จำนวน ๑ แห่ง โครงการชลประทานขนาดกลาง จำนวน - แห่ง โครงการชลประทานใหญ่ จำนวน- แห่ง และ แหล่งน้ำจากสำนักงานปฎิรูปที่ดิน จำนวน - แห่ง

๑.๓ สีนค่าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI (ถ้าไม่มี ให้ใส่คำว่า ไม่มี)

สินค้าน่าเอกลักษณ์ประจำถิ่น ตำบลไม้ตราไม่มี

๑.๔ สีนค่าเกษตรที่สำคัญ (อย่างน้อย ๓ ชนิดสินค้าเกษตร)

๑.๔.๑ ชนิดสินค้าข้าว

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

ตำบลไม้ตรา มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าว ทั้งหมด จำนวน ๕,๒๙๒ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๕,๒๙๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

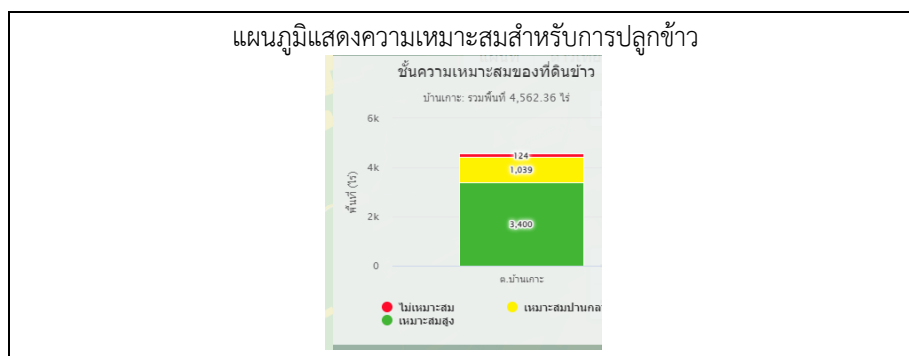
ตารางที่ ๒๗ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ)สำหรับปลูกข้าวตำบลบ้านไม้ตรา อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

หมู่ที่	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูก ๒,๕๕๙ (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมตำบลไม้ตรา	๕,๒๙๒	๐	๐	๐	๕,๒๙๒

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอบางไทร พ.ศ. ๒๕๖๘

ภาพที่ ๒๕ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว ตำบลไม้ตรา
(ที่มา :Agri map: พ.ศ.๒๕๖๗)

ภาพที่ ๒๖ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับการเพาะปลูก ตำบลไม้ตรา อำเภอบางไทร
(ที่มา :Agri map: พ.ศ.๒๕๖๘)

๒) ปริมาณการผลิต

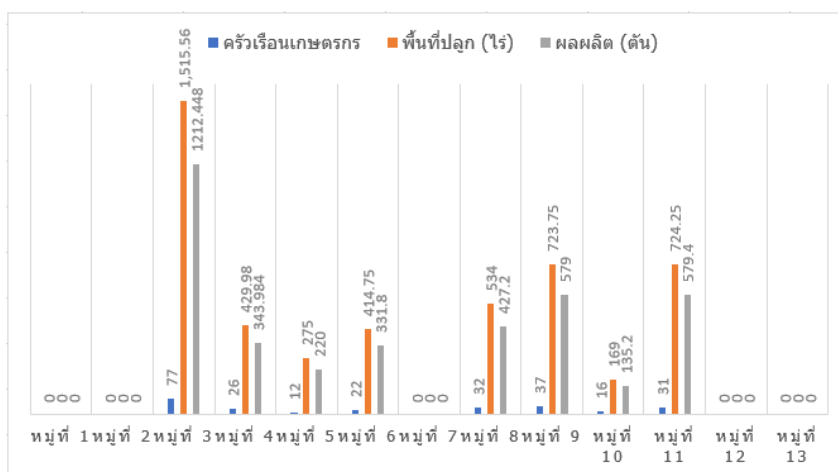
ตำบลไม้ตรา อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีพื้นที่ปลูกข้าว จำนวน ๔,๙๗๗.๕๔ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ หมู่ที่ ๓ จำนวน ๑,๙๔๕.๘๑ ไร่ รองลงมาคือหมู่ที่ ๙ จำนวน ๘๘๗ ไร่ และหมู่ที่ ๑๑ จำนวน ๗๑๓.๕๐ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๘ แสดงปริมาณการปลูกข้าว ตำบลไม้ตรา อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

หมู่ที่	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
๑	-	-	-	-	-
๒	-	-	-	-	-
๓	๗๗	๑,๕๑๕.๕๖	๑,๕๑๕.๕๖	๑๒๑๒.๔	๐.๘
๔	๒๖	๔๒๙.๙๘	๔๒๙.๙๘	๓๔๓.๙๘	๐.๘
๕	๑๒	๒๗๕.๐๐	๒๗๕.๐๐	๒๒๐	๐.๘
๖	๒๒	๔๑๔.๗๕	๔๑๔.๗๕	๓๓๑.๘	๐.๘
๗	-	-	-	-	-
๘	๓๒	๕๓๔.๐๐	๕๓๔.๐๐	๔๒๗.๒	๐.๘
๙	๓๗	๗๒๓.๗๕	๗๒๓.๗๕	๕๗๙	๐.๘
๑๐	๑๖	๑๖๙.๐๐	๑๖๙.๐๐	๑๓๕.๒	๐.๘
๑๑	๓๑	๗๒๔.๒๕	๗๒๔.๒๕	๕๗๙.๔	๐.๘
๑๒	-	-	-	-	-
๑๓	-	-	-	-	-
รวม	๒๓๙	๔,๗๘๖.๒๙	๔,๗๘๖.๒๙	๓,๘๒๙	๔.๘

ที่มา ระบบทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร , พ.ศ. ๒๕๖๘

แผนภูมิแสดงปริมาณการปลูกข้าว

ภาพที่ ๒๗ แสดงปริมาณการปลูกข้าว ตำบลไม้ตรา อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร , พ.ศ. ๒๕๖๘)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในตำบล)

- ๑) การใช้พันธุ์ดี คัดเมล็ดพันธุ์จากแปลงที่เก็บไว้ใช้ทำพันธุ์ที่มีการตัดพันธุ์ปน
- ๒) การเตรียมดิน โดยการเตรียมตั้งแต่หลังการเก็บเกี่ยวคือไถตากแดดทิ้งไว้ทั้งที่มีตอซัง ประมาณ ๒ เดือน ปลอยน้ำเข้า แล้วไถกลบอีก ๑ ครั้งก่อนย่ำ
- ๓) การปลูก ก่อนปลูกให้คลุกเมล็ดพันธุ์ด้วยเชื้อราเขียวไตรโคเดอร์มาแช่น้ำ ๑ คืน และคลุกด้วย PGPR-๒ ก่อนนำไปหว่านในนาที่เตรียมไว้ ในอัตรา ๑๕ กิโลกรัมต่อไร่
- ๔) ระบบการให้น้ำ มีการแagger่องน้ำ ในแปลงนา เพื่อให้ให้น้ำในแปลงไหลลงร่องเล็กเพื่อเก็บความชื้น ปั่นคลองไส้ไก่เล็กๆเพื่อวิ่งน้ำเข้าแปลงด้านในให้ทั่วถึง มีบ่อน้ำเล็กๆ กักเก็บน้ำ
- ๕) การดูแลรักษา หลังจากหว่านข้าว ได้ ๒ เดือน ต้องดูแล สำรจว่ามียู้าหรือ ศัตรูพืชในแปลงนา หรือไม่ หากเดินสำรวจแล้วมีให้ถอนออกสำรวจอย่างน้อยสัปดาห์ละ ๒ ครั้ง ตลอดจนถึงระยะก่อนการเก็บเกี่ยว ๓ สัปดาห์
- ๖) การใส่ปุ๋ย การใส่ปุ๋ย ครั้งที่ ๑ อายุข้าว ๑ เดือน สูตร ๑๖-๑๖-๑๖ อัตราตาม ค่าวิเคราะห์ดิน ครั้งที่ ๒ ระยะของอายุข้าว ๕๕-๖๐ วัน สูตร ตามค่าวิเคราะห์ดิน
- ๗) การเก็บเกี่ยว รถเกี่ยวข้าว
- ๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว อัดฟางข้าว ไถกลบตอซัง
- ๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช สำรจการเกิดโรค การวิเคราะห์โรคพืช

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

ตารางที่ ๒๙ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าวในอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ข้าว(นาปี)	←.....→			←.....△.....→				▽.....→			△.....→	
ข้าว (นาปรัง)	←.....→		▽.....→	←.....→							←.....→	

สัญลักษณ์

ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๒.๑.๕ ต้นทุนการผลิต

ตำบลไม้ตรา มีต้นทุนการผลิตข้าว จำนวน ๔,๗๕๐ บาท/ไร่

ตารางที่ ๓๐ ต้นทุนการผลิตข้าว อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	รายการ	อัตราการใช้	ระบุชนิด/สูตรปุ๋ย	ค่าใช้จ่าย (บาท)
๑	ค่าพันธุ์ข้าว	๒๕ กก./ไร่	-	๕๐๐
๒	ค่าเตรียมดิน (ไถ-ตี-เทือก)	๓๕๐ กก./ไร่	-	๓๕๐
๓	ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	๔๕๐ บาท/ไร่	-	๔๕๐
๔	ค่าปุ๋ยเคมี ครั้งที่ ๑	๒๕ กก./ไร่	๑๖-๒๐-๐	๔๐๐
๕	ค่าปุ๋ยเคมี ครั้งที่ ๒	๒๐ กก./ไร่	๔๖-๐-๐	๓๒๐
๖	ค่าปุ๋ยเคมี ครั้งที่ ๓	-	-	-
๗	ค่าปุ๋ยอินทรีย์	-	-	-
๘	ค่าสารเคมีป้องกันกำจัดวัชพืช	๓๕๐	-	๓๕๐
๑๐	ค่าสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช	๓๐๐	-	๓๐๐
๑๑	ค่าแรงหว่านข้าว/หว่านปุ๋ย/พ่นสารเคมีเฉลี่ยต่อไร่	๒๙๐	-	๒๙๐
๑๒	ค่าเก็บเกี่ยว	๔๕๐	-	๔๕๐
๑๓	ค่าขนส่ง	๒๐๐	-	๒๐๐
๑๔	ค่าเช่า	๑,๐๐๐	-	๑,๐๐๐
๑๕	ค่าอื่นๆ	๑๔๐	-	๑๔๐
	รวม			๔,๗๕๐

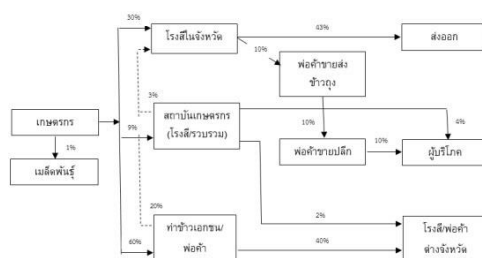
ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๒.๑.๖ ข้อมูลการตลาด (วิธีการตลาด แหล่งรับซื้อผลผลิต)

๑) วิธีการตลาดข้าว

เกษตรกรปลูกข้าวส่วนใหญ่ในตำบลไม้ตรา นิยมใช้พันธุ์ข้าวอายุสั้น หรือเรียกว่าพันธุ์ข้าวเตี้ย พันธุ์ราชการไม่ไวแสง เป็นข้าวแข็ง เช่น พันธุ์ กข ๔๑ กข ๔๗ กข ๕๗ กข ๖๑ และพิษณุโลก ๒ ซึ่งข้าวพันธุ์เหล่านี้ เมื่อจำหน่ายแล้ว จะมีราคาประมาณ ๖,๕๐๐ – ๖,๙๐๐ บาท/ตัน ซึ่งจะแตกต่างจากข้าวที่เพาะปลูกไว้เพื่อสีรับประทาน ข้าวนุ่ม เช่น กข ๔๓ และข้าวปทุมธานี (ข้าวหอมปทุม) ซึ่งจะมีราคาที่สูงกว่า (ราคาประมาณ ๘,๕๐๐ – ๘,๙๐๐ บาท/ตัน)

ในปัจจุบันเกษตรกรส่วนใหญ่มักขายผลผลิตให้โรงสีข้าวโดยตรง โดยจ้างรถบรรทุกขนส่งข้าวไปยังโรงสี ค่าขนส่งขึ้นอยู่กับระยะทางและจำนวนผลผลิต ข้าวเปลือกที่เกษตรกรนำไปขายจะมีความชื้นตั้งแต่ ๒๕% ขึ้นไป โดยผู้รับซื้อจะตีราคาโดยหักลดความชื้นเบ็ดเสร็จทำให้เกษตรกรรู้สึกว่าได้ราคาต่ำ โดยข้าวเปลือกที่ผลิตได้จำหน่ายให้โรงสีข้าว ร้อยละ ๙๙ ส่วนที่เหลือเก็บไว้ทำพันธุ์ข้าว ร้อยละ ๑

ภาพที่ ๒๘ แสดงวิธีการตลาดข้าว อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๒.๑.๗ เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

ตำบลไม้ตรา มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบ ด้านการทำนา จำนวน ๓๙ ราย

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์กรความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

๑. การเตรียมดินและการใช้เมล็ดพันธุ์
๒. การทำน้ำหมักชีวภาพและฮอร์โมนไข่
๓. การผลิตสารชีวภัณฑ์เพื่อลดการใช้สารเคมี
๔. การลดต้นทุนการผลิต
๕. การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

ตารางที่ ๓๑ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตข้าว ตำบลไม้ตรา

ที่	ชื่อ – สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่	สาขา
๑	นายกิตติศักดิ์ สิงห์จุไร	๔	ไม้ตรา	พระนครศรีอยุธยา	-	ทำนา
๒	นายสอาด สุขสุแดน	๓	ไม้ตรา	พระนครศรีอยุธยา	-	ทำนา

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางไทร, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๑.๔.๒ ชนิดสินค้ากล้วยน้ำว้า

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

การเลือกพื้นที่และการเตรียมพื้นที่ปลูก ควรเป็นที่ราบไม่มีน้ำท่วมขัง มีปริมาณน้ำเพียงพอสำหรับการเจริญเติบโตตลอดฤดูปลูก ลักษณะดินเป็นดินร่วน หรือร่วนเหนียวปนทราย หรือดินร่วนปนทราย มีค่าความเป็นกรดเป็นด่าง ปานกลาง (pH ประมาณ ๕.๕-๗.๕) มีการระบายน้ำได้ดี ถ้าเป็นที่ลุ่มควรยกทรงเพื่อระบายน้ำ

(๒) พื้นที่ปลูกกล้วยน้ำว้า

ตำบลไม้ตรา มีพื้นที่ปลูกกล้วยน้ำว้า จำนวน ๑๑.๒๕ ไร่

ตารางที่ ๓๒ แสดงพื้นที่ปลูกกล้วยน้ำว้า ตำบลไม้ตรา

ตำบล	พื้นที่ปลูกกล้วยน้ำว้า (ไร่)
ไม้ตรา	๑๑.๒๕

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางไทร, พ.ศ.๒๕๖๘)

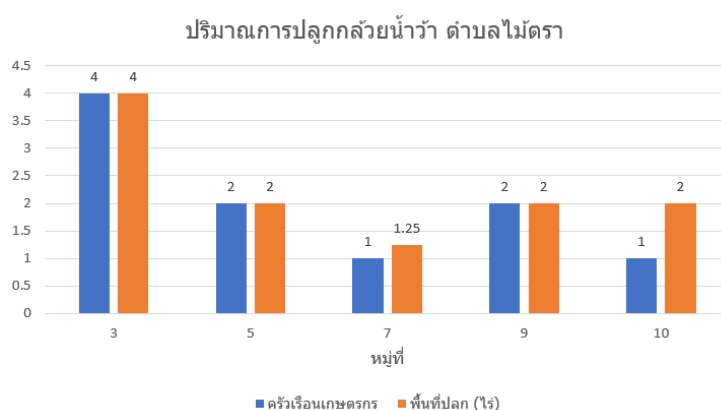
๒) ปริมาณการผลิต

ตำบลไม้ตรา มีพื้นที่ปลูกกล้วยน้ำว้า จำนวน ๑๑.๒๕ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ หมู่ ๓ จำนวน ๔ ไร่ รองลงมาคือ หมู่ ๕, ๙ และ ๑๐ จำนวน ๒ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๓๓ แสดงปริมาณการปลูกกล้วยน้ำว้า ตำบลไม้ตรา

หมู่	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บ เกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อ ไร่ (ตัน)
๓	๔	๔	๔	๓.๖	๐.๙
๕	๒	๒	๒	๑.๘	๐.๙
๗	๑	๑.๒๕	๑.๒๕	๑.๑	๐.๙
๙	๒	๒	๒	๑.๘	๐.๙
๑๐	๑	๒	๒	๑.๘	๐.๙
รวม	๑๐	๑๑.๒๕	๑๑.๒๕	๑๐.๑	๐.๙

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางไทร, พ.ศ.๒๕๖๘

ภาพที่ ๒๙ แสดงปริมาณการปลูกกล้วยน้ำว้า ตำบลไม้ตรา
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางไทร, พ.ศ.๒๕๖๘)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

(๑) การใช้พันธุ์ดี

- ใช้หน่อกล้วยน้ำว้าพันธุ์ดี ต้นพันธุ์ที่ได้จากการเพาะปลูกเลี้ยงเนื้อเยื่อ ซึ่งทนต่อโรคและแมลงศัตรูพืช

(๒) การเตรียมดิน

- ไถเพื่อพลิกกลับดิน และตากดิน ๗ - ๑๐ วัน เพื่อกำจัดวัชพืชและป้องกันโรคที่เกิดจากเชื้อรา
- เตรียมหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม.
- ใช้ปุ๋ยคอกจำนวน ๑ กิโลกรัม เป็นปุ๋ยรองก้นหลุม

(๓) การปลูก

- ใช้ระยะปลูก ๓ x ๓ เมตร หรือ ๔ x ๔ เมตร
- วางหน่อพันธุ์ที่เตรียมไว้กลางหลุมปลูก กดดินบริเวณโคนต้นให้แน่น
- คลุมดินบริเวณโคนต้นด้วยฟางข้าว หรือหญ้าแห้ง
- รดน้ำให้ชุ่ม

(๔) ระบบการให้น้ำ

- ให้น้ำอย่างสม่ำเสมอโดยระบบสปริงเกลอร์ตลอดฤดูปลูก ๕-๗ วัน/ครั้ง ยกเว้นฤดูฝนเนื่องจากมีปริมาณน้ำเพียงพอต่อความต้องการ

(๕) การดูแลรักษา

- การตัดแต่งหน่อกล้วยน้ำว้า

การตัดแต่งหน่อ หลังจากปลูกประมาณ ๓-๔ เดือน จะมีหน่อขึ้นมารอบ ๆ โคนให้ตัด และหลังปลูกแล้วประมาณ ๗-๘ เดือน มีการไ้หน่อทดแทน ๑-๒ หน่อ

- การตัดแต่งใบกล้วยน้ำว้า

ทำการตัดแต่งช่วงที่ต้นเริ่มโตจนถึงเก็บเกี่ยว โดยเลือกใบแก่และใบที่เป็นโรคออกเพื่อป้องกันต้นกล้วยโคนช่วงออกปลี

(๖) การใส่ปุ๋ย

- ใส่ปุ๋ยเคมีอัตรา ๑ กิโลกรัม ตัน/ปี โดยแบ่งใส่ ๔ ครั้ง
- ครั้งที่ ๑ ใส่หลังปลูก ๑ เดือน ใช้สูตร ๑๕-๑๕-๑๕
- ครั้งที่ ๒ ใส่หลังจากครั้งที่ ๑ ประมาณ ๓ เดือน ใช้สูตร ๑๕-๑๕-๑๕
- ครั้งที่ ๓ ใส่ปุ๋ยหมักหลังจากครั้งที่ ๒ ประมาณ ๓ เดือน อัตรา ๑ กิโลกรัม/ตัน
- ครั้งที่ ๔ ใส่หลังจากครั้งที่ ๓ ประมาณ ๓ เดือน ใช้สูตร ๑๓-๑๓-๒๑

(๗) การเก็บเกี่ยว

- การเก็บเกี่ยวเริ่มต้นด้วยการตัดเครือกล้วยหลังจากกล้วยออกปลี ๑๐๐-๑๒๐ วัน
- ดูลักษณะความอ่อนแก่จากลักษณะผล ขนาดลูกกล้วย และเหลี่ยมของกล้วย

(๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว

- นำเครือกล้วยแขวนไว้บนราว ปล่อยให้ยางไหลจนแห้ง
- ทำความสะอาดผลและบริเวณปลายผลที่มีก๊ลิบแห้งติดอยู่ออกให้หมด
- ตัดเครือกล้วยออกเป็นหวี ๆ ระวางอย่าให้รอยตัดซ้ำ
- บ่มกล้วยให้สุก โดยคลุมด้วยผ้าวางพักไว้ ๔-๕ วัน
- บรรจุลงแข่ง โดยมีใบตองรอง เพื่อป้องกันบอบช้ำ

(๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู

กล้วยน้ำว้า เมื่อมีอายุ ๒ ปี ส่วนใหญ่จะเกิดโรคตายพลาญ มีวิธีการป้องกันกำจัดโรคและแมลง ดังนี้

- ทำความสะอาดแปลงปลูก
- ใช้หน่อกล้วยที่ปราศจากโรค
- ใช้สารชีวภัณฑ์ไตรโคเดอร์มา และบิวเวอร์เรีย ในการป้องกันโรค
- ให้ตัดต้นที่เป็นโรคออกไปทำลายนอกแปลงปลูก เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดในแปลงปลูก

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในตำบลไม้ตรา มีการปลูกกล้วยน้ำว้า ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
กล้วยน้ำว้า	←→ △							←	▽			→

สัญลักษณ์

←→ ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

←.....→ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๑๔ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกกล้วยน้ำว้า ตำบลไม้ตรา

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางไทร, พ.ศ.๒๕๖๘)

๕) ต้นทุนการผลิต

ตำบลไม้ตรามีต้นทุนการผลิตโดยพื้นที่ในเขตชลประทานมีต้นทุน เป็นเงิน ๕,๗๙๐ บาท

ตารางที่ ๓๔ แสดงต้นทุนการผลิตกล้วยน้ำว้า ปี ๒๕๖๗ ตำบลไม้ตรา

รายการ	ค่าใช้จ่าย (บาท/ไร่)	หมายเหตุ
ไถพรวน	๕๑๐	
หน่อพันธุ์กล้วยน้ำว้า	๒,๐๐๐	ระยะปลูก ๔ x ๔ เมตร
ค่าจ้างปลูก	๓๐๐	
ยาคุมวัชพืช (๒ ครั้ง)	๒๕๐	
ปุ๋ยเคมี๕๐..... กก./ไร่ (...๓... ครั้ง)	๑,๔๐๐	
ปุ๋ยอินทรีย์๕๐..... กก./ไร่ (...๑...ครั้ง)	๓๕๐	
ให้น้ำ๔..... ครั้ง/เดือน	๑,๐๐๐	ค่าน้ำโดยเฉลี่ย
เก็บเกี่ยวกลักรั่มละ บาท	-	
รวม	๕,๘๑๐	

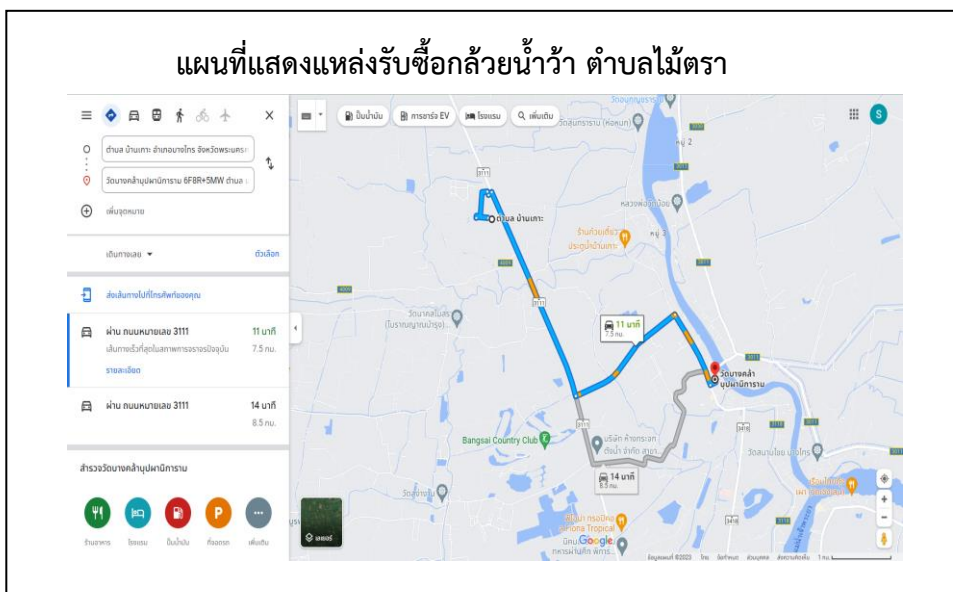
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางไทร, พ.ศ.๒๕๖๘)

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

(๑) วิธีการตลาด

มีการจำหน่ายผลผลิตอยู่ในร้านค้าชุมชน และส่งจำหน่ายตลาดวัดบางคล้า และเกษตรกรจะนำผลผลิตไว้บริโภคในครัวเรือน โดยการนำมาแปรรูป เป็นกล้วยตาก เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

ภาพที่ ๓๐ แสดงแหล่งรับซื้อกล้วยน้ำว้า ตำบลไม้ตรา
(ที่มา : www.google.co.th)

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

ตำบลไม้ตรา มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านพืชผักและไม้ผล จำนวน ๑ ราย

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

ตารางที่ ๓๕ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตพืชผักและไม้ผล ตำบลไม้ตรา

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่	สาขา
๑	นางรัชณี พันธุ์เยี่ยม	๗	ไม้ตรา	พระนครศรีอยุธยา	-	เกษตรผสมผสาน

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางไทร, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๑.๔.๓ ชนิดสินค้ามะม่วง

๑) พื้นที่เหมาะสม / ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

มะม่วงสามารถปลูกและผลิตออกผลได้ดีในพื้นที่ทุกจังหวัด และทุกภาคของประเทศ แต่จะให้ผลแตกต่างกันไป ตามสภาพของท้องที่ ยกเว้น บางจังหวัดในภาคใต้ที่มีปริมาณฝนตกมาก และการกระจายของฝนเกือบตลอดปี กล่าวคือ ถ้าปลูกในที่ที่มีฝนตกมากแล้ว จะทำให้มะม่วงเจริญเติบโตทางด้านลำต้นมาก แต่ไม่ออกดอกออกผลเท่าที่ควร

๒) ปริมาณการผลิต

ตำบลไม้ตรา อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีพื้นที่ปลูกมะม่วงทั้งหมดจำนวน ๑๒ ไร่ ในหมู่ที่ ๓,๔,๖,๑๐ จำนวน ๘ ราย

ตารางที่ ๓๖ แสดงพื้นที่ปลูกมะม่วง ตำบลไม้ตรา อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

หมู่ที่	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
๓	๓	๓	๓	๙	๓
๔	๒	๓	๓	๙	๓
๖	๒	๓	๓	๙	๓
๑๐	๑	๓	๓	๙	๓
รวม	๘	๑๒	๑๒	๓๖	๓

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางไทร, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

(๑) เกษตรกรส่วนใหญ่จะปลูกมะม่วงในพื้นที่สำหรับเก็บเกี่ยวผลผลิต โดยส่วนใหญ่จะปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้และเขียวเสวย โดยจะปลูกในระยะ ๒x๒ เมตร

(๒) การให้ปุ๋ยเกษตรกรจะให้ปุ๋ยปีละ ๒ ครั้ง คือ ประมาณ เดือนพฤษภาคมและปลายเดือนกันยายนถึงต้นเดือนตุลาคม โดยเกษตรกรจะใช้ปุ๋ยคอก ประมาณ ๓ กิโลกรัม ต่อต้น และปุ๋ยเคมีสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ ในอัตราประมาณ ๐.๕ กิโลกรัม ต่อต้นหรือ ๑๐๐ กิโลกรัม ต่อไร่

(๓) การราดสารเพื่อบังคับมะม่วงให้ออกช่อ เกษตรกรจะราดสารในต้นเดือนพฤษภาคม โดย ๑ ปี เกษตรกรจะราดสาร ๑ ครั้ง ในอัตราสารควบคุมการเจริญเติบโต ๕ กิโลกรัมต่อ ๕ ลิตรอัตราการใช้ต่อต้น ถ้าอายุมะม่วง ๕ ปี อัตราการใช้ ๒๐ ซีซี ต่อๆ ต้น ถ้าอายุ ๗ ปี ขึ้นไปอัตราการใช้ ๓๐ - ๕๐ ซีซี ต่อต้น หลังจากราดสารควบคุมการเจริญเติบโตประมาณ ๒๐ วัน เกษตรกรจะใช้สารไทโอยูเรียเพื่อเร่งช่อดอกให้ออกในต้นเดือนมิถุนายน

(๔) การใช้สารเคมีป้องกันกำจัดโรคแมลง ใช้เหมือนทั่วไปในช่วงออกดอก-ติดผลอ่อน เช่น คาร์เบนดาซิม อบาเมคติน ไสเปอร์เมทริน เริ่มผลแก่ หยุดใช้ตามหลักวิชาการ ใช้ไม่เกิน ๓ ครั้ง / ช่วงผลผลิตแต่ละรุ่นมีการใช้ปุ๋ยเคมี-ฮอร์โมนพืช ร่วมด้วยมีการใช้ชีวภัณฑ์ เช่น บิววาเรีย ป้องกันกำจัดเพลี้ย ไตรโคเดอร์มา ป้องกันโรครา

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในตำบลไม้ตรา อำเภอบางไทร มีการปลูก ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
มะม่วง			▽	→			←	▽	→		←	→

สัญลักษณ์

↔ ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

←.....→ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๓๑ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกมะม่วง ตำบลไม้ตรา อำเภอบางไทร

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางไทร, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๕) ต้นทุนการผลิต

ตำบลไม้ตรา มีต้นทุนการผลิตมะม่วง เท่ากับ ๑,๙๒๖.๘๕ บาทต่อไร่ โดยแยกดังนี้

ตารางที่ ๓๗ แสดงต้นทุนการผลิตมะม่วง ตำบลไม้ตรา อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	รายการ	ต้นทุน (บาท/ไร่)
๑.	ค่ากิ่งพันธุ์ (ปีแรก)	๖๔๘
๒.	ค่าปุ๋ยคอก	๒๖๘
๓.	ค่าปุ๋ยเคมี	๙๐๐
๔.	ค่าสารกำจัดแมลง	๑๐๐
รวม		๑,๙๒๖.๘๕

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางไทร, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๖) ข้อมูลการตลาด

ผลผลิตของเกษตรกรส่วนใหญ่จะจำหน่ายตามตลาดนัด และมีการส่งขายตามพ่อค้าคนกลางที่รับซื้อแต่ในปริมาณที่ไม่มาก และเหลือจากการแบ่งขายจะนำไปบริโภคในครัวเรือน

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

ตำบลไม้ตรา มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านพืชผักและไม้ผล จำนวน ๑ ราย

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

ตารางที่ ๓๘ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตพืชผักและไม้ผล ตำบลไม้ตรา

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่	สาขา
๑	นายสอาด สุขสุแดน	๓	ไม้ตรา	พระนครศรีอยุธยา	-	เกษตรผสมผสาน

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางไทร, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๒. ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ตารางที่ ๓๙ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชนที่ประสบ ปัญหา)	ความสำคัญ เร่งด่วน
ด้านการผลิตสินค้าและการตลาด ๑.ผลผลิตไม่ได้คุณภาพ ๒.ผลผลิตตกต่ำ	- คุณภาพน้ำไม่ดีจากโรงงานอุตสาหกรรม -ไม่มีลานตากและ สถานที่เก็บข้าว -ปลูกพืชเชิงเดี่ยว -โรคพืชและแมลงศัตรูพืช -เมล็ดพันธุ์ข้าวราคาสูง -ขาดแรงงาน	๑. ให้ความรู้แก่เกษตรกรในด้านการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน ๒. ส่งเสริมการจัดทำแผนการผลิตรายบุคคล/บัญชีต้นทุน ๓. ให้ความรู้ด้านการป้องกันกำจัดศัตรูพืชอย่างถูกวิธี ๔. จัดทำแผนการผลิตของตนเอง ๔. ส่งเสริมให้เกษตรกรรวมกลุ่มผลิต พันธุ์ เมล็ดพันธุ์ ใช้อเอง ๕.การพักดินและปรับปรุงดิน	หมู่ที่ ๑,๒,๓,๔,๕,๖,๗,๘,๙,๑๐, ๑๑,๑๒,๑๓	๑.ส่งเสริมการจัดทำแปลงเมล็ดพันธุ์ ๒.ส่งเสริมการจัดทำแผนการผลิตรายบุคคล/บัญชีต้นทุน
ด้านเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร ๑.การทำการเกษตรแบบเดิมไม่มีการเปลี่ยนแปลงและหาวิธีมาปรับปรุงเพื่อทำให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น ๒. เกษตรกรเป็นผู้สูงอายุ	- ไม่ทำการเกษตรเองจ้างทำจึงขาดประสบการณ์ในการดูแลรักษา -ทำการเกษตรได้ไม่เต็มที่ -ไม่ชอบทำงานเป็นกลุ่ม -ไม่มีผู้สืบทอดทางการเกษตร -ท้อแท้/ไม่รู้จะทำอาชีพอะไรจึงจำใจทำการเกษตร	-เกษตรกรควรศึกษาหาความรู้กับเรื่องใหม่ๆมาปรับใช้กับแปลงปลูกเพื่อลดความเสี่ยงในการผลิต - ปฏิบัติและศึกษาดูแลแปลงอย่างต่อเนื่อง - มีการฝึกอบรมเกษตรกรรุ่นใหม่ หรือ Smart farmer ต้นแบบ -. ส่งเสริมกิจกรรมปรับทัศนคติ การทำงานเป็นกลุ่มเพื่อแก้ปัญหา -การสร้างเยาวชนหรือยุวเกษตรกร ให้เป็นผู้สืบทอดทางการเกษตร	หมู่ ๑,๒,๓,๔,๕,๖,๗,๘,๙,๑๐, ๑๑,๑๒,๑๓	๑.ส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อศึกษาข้อมูลทางแผนที่การเกษตรดิน น้ำ โรคแมลง เพื่อแก้ปัญหาด้วยตนเอง
ด้านการแปรรูปผลผลิตและผลิตภัณฑ์ ๑.การแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้า	- ผลิตแล้วขายเลยไม่มีการแปรรูปผลิตภัณฑ์เพื่อสร้างมูลค่าให้กับสินค้า	-ศึกษาหาข้อมูลนวัตกรรมการสร้างมูลค่าของสินค้า ให้หลากหลายรูปแบบ -การขายตลาดทางออนไลน์ -จับกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย ตามระดับ บน กลาง และตลาดล่าง	หมู่ที่ ๑,๒,๓,๔,๕,๖,๗,๘,๙,๑๐, ๑๑,๑๒,๑๓	๑.ส่งเสริมการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้า

๓. การจัดทำ TOWS Matrix

๓.๑ การวิเคราะห์ TOWS Matrix ของตำบลไม้ตรา

ตารางที่ ๔๐ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix

	จุดแข็ง (S) - เป็นพื้นที่เหมาะในการทำเกษตร - มีแหล่งน้ำชลประทาน - ผู้นำชุมชนเข้มแข็ง - การคมนาคมสะดวก - มีกลุ่มผู้ใช้น้ำ - มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (หลักและเครือข่าย) - มีศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน - มีศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน - มีแหล่งน้ำธรรมชาติ - วิสาหกิจชุมชน - เกษตรกรปลูกพืชตามความเหมาะสมกับพื้นที่	จุดอ่อน (W) - ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ - ราคาผลผลิตตกต่ำ - เกษตรกรขาดความรู้ - ผลผลิตทางการเกษตรด้อยคุณภาพ - เกษตรกรอายุมาก - ขาดแคลนแรงงานด้านการเกษตร - มีการรวมกลุ่มน้อยมาก - เกษตรกรส่วนใหญ่เช่าที่ทำกิน - มีโรคและแมลงระบาด - ขาดแคลนแหล่งผลิตข้าวพันธุ์ดี - เกษตรกรขาดการวางแผนการผลิต - เกษตรกรมีต้นทุนสูง - เกษตรกรขาดความรู้ในการใช้สารเคมี
โอกาส (O) - อยู่ใกล้แหล่งตลาดรับซื้อผลผลิต - มีการสนับสนุนโครงการจากหน่วยงานของรัฐ - มีการสนับสนุนแหล่งสินเชื่อจาก ธ.ก.ส. - มีการเชื่อมโยงเครือข่าย ระดับตำบล อำเภอ จังหวัด - มีศพก.เป็นแหล่งรวบรวมผลผลิตเพื่อจำหน่ายกับหน่วยงานภายนอก - อปท. สนับสนุนงบประมาณเพื่อเรียนรู้	อุปสรรค (T) - ภัยธรรมชาติ - โรคพืชและแมลงศัตรูพืช - มีการอพยพของแมลงทำให้เกิดการระบาดของเพลี้ยในท้องถิ่น - ราคาผลผลิตขึ้นอยู่กับตลาดโลก - ปัจจัยการผลิตมีราคาเพิ่มขึ้น - บางประเทศมีการกีดกันทางการค้า - การขาดน้ำในฤดูเพาะปลูก (ฝนทิ้งช่วง)	กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO) กลยุทธ์เชิงแก้ไข เอาชนะจุดอ่อนโดยอาศัยโอกาส (ปรับปรุงตนเอง) - มีการผลิตสารชีวภัณฑ์ไว้ใช้เอง - รวมกลุ่มเกษตรกรผลิตข้าวพันธุ์ดีเพื่อจำหน่าย - พัฒนาความรู้ให้เกษตรกรในด้านการใช้สารเคมีจากหน่วยงานภาครัฐ - พัฒนาให้เกษตรกรรู้จักการวางแผนการผลิตเพื่อผลิตสินค้าและการส่งออก
ภัยคุกคาม (T) - มีการแข่งขันทางการตลาดสูง - ราคาผลผลิตตกต่ำ - ภัยธรรมชาติ เช่น อุทกภัย ขาดน้ำ แมลงศัตรูพืช - ปัจจัยการผลิตราคาสูง ทำให้ต้นทุนสูงตาม	กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST) - ส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรทดแทนแรงงาน	กลยุทธ์เชิงรับ (WT) - ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ - บริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรให้มีประสิทธิภาพ

๓.๒ การกำหนดกลยุทธ์ที่ได้จากการทำ TOWS Matrix ดังนี้

๑. กลยุทธ์เชิงรุก

- สนับสนุนให้ ศพก.เป็นแหล่งรวบรวมผลผลิตเพื่อจำหน่าย
- ส่งเสริมให้วิสาหกิจชุมชนเชื่อมโยงกันในทุกระดับ เพื่อจำหน่ายผลผลิต
- มีการสนับสนุนสินเชื่อให้วิสาหกิจชุมชนนำมาใช้ในการผลิตและแปรรูป
- มีการสนับสนุนสินเชื่อจาก ธ.ก.ส. ให้กับ young smart farmer และ smart farmer
- รวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อผลิตสินค้าในท้องถิ่น

๒. กลยุทธ์เชิงแก้ไข

- พัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนให้มีความรู้ด้านการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม
- พัฒนาคุณภาพผลผลิตให้มีคุณภาพเพื่อแข่งขันกับต่างประเทศ
- สนับสนุนให้เกษตรกรมีความรู้เรื่องการบริหารจัดการองค์กรกลุ่ม
- ส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตพืชอย่างมืออาชีพ

๓. กลยุทธ์เชิงป้องกัน

- ส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถจัดทำแผนการผลิตของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- พัฒนาศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนให้ทันต่อชนิดของศัตรูพืชใหม่ๆ
- สนับสนุนให้เกษตรกรบริหารศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนให้เกิดการใช้งานได้ตามเป้าประสงค์
- การเพิ่มคุณภาพการผลิตให้ตรงกับความต้องการของตลาดโลก
- การพัฒนาผู้นำ Smart farmer ให้มีความรู้เรื่องกฎหมายการกีดกันการค้าระหว่างประเทศ

๔. กลยุทธ์เชิงรับ

- พัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนให้มีความรู้ด้านการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรที่เน่าเสียง่าย
- พัฒนาคุณภาพผลผลิตให้มีคุณภาพเพื่อให้ได้ราคาสูง
- สนับสนุนให้เกษตรกรติดตามและตรวจสอบการอพยพของแมลง
- ส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตพืชชนิดใหม่ๆเพื่อการส่งออก

บทที่ ๓

ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับตำบล

๓.๑ พัฒนาการผลิตรายการสินค้า

๓.๑.๑ ข้าว

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

(๑) การบริหารจัดการการผลิตข้าวมีมาตรฐาน ผลผลิตข้าวมีคุณภาพ

(๒) เกษตรกรผู้ปลูกข้าวเป็นเกษตรกรมืออาชีพ มีศักยภาพสูง รวมกลุ่มเป็นแปลงใหญ่และกลุ่มผู้ผลิตข้าวคุณภาพอย่างเข้มแข็ง

(๓) ผลผลิตข้าวปลอดภัย สามารถสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่ม

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ ยกระดับการผลิตข้าวให้ได้มาตรฐานปลอดภัย

โครงการที่ ๑ ส่งเสริมการผลิตข้าวปลอดภัย

กลยุทธ์ที่ ๒ การเสริมสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มชาวนา

โครงการที่ ๑ ส่งเสริมแปลงใหญ่

กลยุทธ์ที่ ๓ ยกระดับการแปรรูปสินค้าเกษตรปลอดภัย

โครงการที่ ๑ ส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์ข้าวเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

๓.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร

๓.๒.๑ Young Smart Farmer (YSF)

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

เพื่อสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ เข้าสู่ภาคการเกษตร

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาเกษตรกรและองค์กรเกษตรให้มีความเข้มแข็ง มีความมั่นคงในอาชีพและสามารถพึ่งพาตนเองได้ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

โครงการที่ ๑ ส่งเสริมการเกษตรตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๓.๒.๒ วิสาหกิจชุมชน

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

เพื่อให้เกษตรกรมีความเข้มแข็ง มีความมั่นคงในอาชีพ พึ่งพาตนเองได้

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ การพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชน

โครงการที่ ๑ ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชน

กลยุทธ์ที่ ๒ การสร้างมูลค่าเพิ่มวิสาหกิจชุมชน

โครงการที่ ๑ ส่งเสริมการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

๓.๒.๓ กลุ่มเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

เพื่อให้กลุ่มเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร มีความเข้มแข็ง มีความมั่นคงในอาชีพ พึ่งพาตนเองได้

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ การพัฒนาศักยภาพกลุ่มเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร

โครงการที่ ๑ ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพกลุ่มยุวเกษตรกร

โครงการที่ ๒ ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

โครงการที่ ๓ ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร

กลยุทธ์ที่ ๒ การสร้างมูลค่าเพิ่มวิสาหกิจชุมชน

โครงการที่ ๑ ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร

โครงการที่ ๒ สร้างและพัฒนาบรรจุภัณฑ์

๓.๓ พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร

๓.๓.๑ ที่ดิน

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

(๑) ดินมีความอุดมสมบูรณ์ เหมาะสมในการปลูกพืช

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ การปรับปรุงคุณภาพดินให้มีความเหมาะสมในการปลูกพืช

โครงการที่ ๑ ส่งเสริมให้มีการปรับปรุงคุณภาพดินให้เหมาะสมกับการปลูกพืช

โครงการที่ ๒ รณรงค์ลดการเผาเศษวัสดุการเกษตรในไร่นา

๓.๓.๒ แหล่งน้ำ

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

(๑) เพื่อให้มีแหล่งน้ำไว้ใช้ในการเกษตรอย่างเพียงพอ

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อใช้ในการเกษตร

โครงการที่ ๑ ขุดสระน้ำขนาดเล็กไว้ใช้ในไร่นา

โครงการที่ ๒ สร้างฝายเก็บกักน้ำเพื่อใช้ในการเกษตร

โครงการที่ ๓ พัฒนาปรับปรุงแหล่งเก็บกักน้ำให้สามารถเก็บน้ำไว้ใช้ได้

ตารางที่ ๔๑ สรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุหมู่บ้าน/ ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งบป.	งาน	งบป.	งาน	งบป.	งาน	งบป.	งาน	งบป.	
พัฒนาการ ผลิตสินค้า	- โครงการส่งเสริม การใช้น้ำหมักชีวภาพ ทดแทนการใช้ สารเคมี	- เพื่อให้เกษตรกรมี ความรู้ความเข้าใจใน การผลิตและการใช้ น้ำหมักชีวภาพอย่าง มีประสิทธิภาพในการ ลดการใช้ปุ๋ย - เพื่อให้กลุ่มเกษตรกรมี ความเข้มแข็งสามารถ พึ่งพาตนเองได้ในการ พัฒนาการเกษตร แบบยั่งยืน	เกษตรกร ๓๐ คน	หมู่ ๑-๑๓ ตำบล ไม้ตรา	- จัดอบรมและสาธิต การผลิตและการใช้ น้ำหมักชีวภาพ ทดแทนสารเคมี ทางการเกษตรให้กับ เกษตรกร			๖๗	๒๐,๓๐๐	๖๘	๒๐,๓๐๐	๖๙	๒๐,๓๐๐	๗๐	๒๐,๓๐๐	สำนักงานเกษตร อำเภอ
การพัฒนา ศักยภาพ กลุ่ม เกษตรกร/ องค์กร เกษตรกร	โครงการศึกษาดูงาน เพื่อพัฒนาศักยภาพ ของวิสาหกิจชุมชน	- เพื่อเปิดวิสัยทัศน์ มุมมองสมาชิก วิสาหกิจชุมชนให้ กว้างไกลยิ่งขึ้น -เพื่อสร้างโอกาสให้ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนได้ เรียนรู้และนำความรู้ ไปพัฒนาอันจะ นำไปสู่ความเข้มแข็ง ของกลุ่มในการ บริหารงานและแก้ไข ปัญหา -เพื่อนำความรู้และ ประสบการณ์ที่ได้รับ มาปรับใช้กับพื้นที่ให้ เกิดประโยชน์สูงสุด	สมาชิก วิสาหกิจ ชุมชนและผู้ ที่มีความ สนใจ ๓๐ คน	วิสาหกิจชุมชน ท่องเที่ยววิถี ชุมชนเชิงเกษตร บ้านมหาสอน ๕๘ หมู่ ๖ ตำบล มหาสอน อำเภอ บ้านหมี่ ลพบุรี ๑๕๑๑๐	๑) ประชุมสมาชิก กลุ่ม ๒) จัดทำโครงการ เสนอขออนุมัติ ๓) ติดต่อ ประสานงานวิทยากร และสถานที่ศึกษาดู งาน ๔) ดำเนินงานตาม โครงการฯ ๕) ประเมินผลการ อบรมและศึกษาดู งาน			๖๗	๓๗,๙๐๐	๖๘	๓๗,๙๐๐	๖๙	๓๗,๙๐๐	๗๐	๓๗,๙๐๐	สำนักงานเกษตร อำเภอ

ตารางที่ ๔๑ สรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล(ต่อ)

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุหมู่บ้าน/ ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
การพัฒนา ศักยภาพ กลุ่ม เกษตรกร/ องค์กร เกษตรกร	โครงการฝึกอบรมการ ดูแลก้อนเชื้อเห็ดและ แปรรูปเห็ด	- เพื่อถ่ายทอดองค์ ความรู้ด้านการดูแล ก้อนเชื้อเห็ดและแปรรูป เห็ดให้กับกลุ่มยุว เกษตรกรโรงเรียนวัด ไม้ตราสมาชิการาม - เพื่อส่งเสริมและ พัฒนาความรู้ให้กับ กลุ่มยุวเกษตรกร โรงเรียนวัดไม้ตรา สมาชิการามที่มีความ สนใจ -เพื่อสร้างรายได้เสริม ให้กับตนเองและ ครอบครัวได้	สมาชิกกลุ่ม ยุวเกษตรกร โรงเรียนวัด ไม้ตราสมาชิ การาม จำนวน ๓๐ คน	โรงเรียนวัดไม้ ตราสมาชิการาม หมู่ที่ ๗ ตำบลไม้ ตรา อำเภอบาง ไทร จังหวัด พระนครศรีอยุธยา รหัสไปรษณีย์ ๑๓๑๙๐	-จัดซื้อก้อนเชื้อเห็ด และจัดอบรม ถ่ายทอดองค์ความรู้ ด้านการดูแลก้อนเชื้อ เห็ดและแปรรูปเห็ด			๖๗	๓๕,๑๐๐	๖๘	๓๕,๑๐๐	๖๙	๓๕,๑๐๐	๗๐	๓๕,๑๐๐	สำนักงานเกษตร อำเภอ

ภาคผนวก

๑. โครงการส่งเสริมการใช้น้ำหมักชีวภาพทดแทนการใช้สารเคมี

๑. หลักการและเหตุผล

การทำเกษตรในทศวรรษหน้า ผลผลิตสำหรับผู้บริโภคจะเป็นคุณภาพเป็นหลัก หรืออาหารปลอดภัย (food safety) การค้าจะเน้นด้านคุณภาพของผลผลิตมากขึ้น การทำการเกษตรด้วยระบบ อินทรีย์จะเข้ามามีบทบาททดแทนการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีทางการเกษตร ปัจจุบันการทำการเกษตรของประเทศไทย มีการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีกำจัดศัตรูพืชจำนวนมาก ซึ่งมีราคาแพงเพิ่มขึ้นทุกปีตามภาวะราคาตลาดน้ำมันโลก สารเคมีที่ใช้มีการสะสมในดิน น้ำและผลผลิต เป็นอันตรายต่อผู้ผลิตและผู้บริโภค และผลผลิตที่เป็นสินค้าส่งออกมีโอกาสที่จะถูกประเทศคู่ค้าส่งคืนกลับ จึงมีความจำเป็นจะต้องปรับเปลี่ยนระบบการผลิตใหม่ หันมาใช้สารอินทรีย์ทดแทน อย่างน้อยให้ปลอดภัยต่อผู้บริโภค (อาหารปลอดภัย) และพัฒนาไปสู่อาหารไร้สารพิษและเกษตร อินทรีย์ในที่สุด จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น กรมพัฒนาที่ดินในฐานะหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนส่งเสริมการ ใช้สารอินทรีย์ทดแทนสารเคมีทางการเกษตร จึงจำเป็นต้องให้เกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจ รู้จัก ผลิตและใช้สารอินทรีย์ทดแทนสารเคมีโดยจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรเครือข่ายผู้ใช้สารอินทรีย์ในการเกษตร และสร้างกลุ่มเกษตรกรให้เข้มแข็ง สามารถใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรได้อย่างยั่งยืน

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในการผลิตและการใช้สารอินทรีย์อย่างมีประสิทธิภาพในการลดการใช้ปุ๋ยเคมี
๒. เพื่อให้กลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็ง สามารถพึ่งพาตนเองได้ในการพัฒนาการเกษตร แบบยั่งยืน
๓. เพื่อพัฒนาเป็นกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ในอนาคต

๓. เป้าหมาย

- เกษตรกร ตำบลไม้ตรา อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน ๓๐ ราย

๔. ระยะเวลาการดำเนินงาน

ปี ๒๕๖๗ - ๒๕๖๙

๕. พื้นที่ดำเนินการ

- หมู่ที่ ๑ - ๑๓ ตำบลไม้ตรา อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๖. กิจกรรม

- จัดอบรมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์ทดแทนสารเคมีทางการเกษตรให้กับเกษตรกร
- สาธิตการผลิตและการใช้สารอินทรีย์ทดแทนสารเคมีทางการเกษตรให้กับเกษตรกร

๗. วิธีการดำเนินงาน

จัดอบรมและสาธิตการผลิตและการใช้สารอินทรีย์ทดแทนสารเคมีทางการเกษตรให้กับ เกษตรกร โดยอบรมในพื้นที่แต่ละหมู่บ้าน วิทยากรประกอบด้วย วิทยากรระดับพื้นที่ของกรมฯ และวิทยากรหมอดินอาสา

๑) การทำปุ๋ยอินทรีย์ จากสารเร่งซูเปอร์ พด. ๒ และ สารเร่ง พด.๗ (หรืออาจเพิ่ม สารเร่งซูเปอร์ พด. ๓ ก็ได้) เมื่อบรรยายเสร็จให้ฝึกปฏิบัติทันที โดยแยกเป็น ๗ กลุ่ม เมื่อหมักเสร็จแล้วให้ทิ้งไว้ ๒๑ วัน และแจกจ่ายสมาชิกต่อไป

๒) พืชปุ๋ยสด บรรยายชนิดของพืชปุ๋ยสดที่จะใช้กับพืชเศรษฐกิจในพื้นที่ ไม่ จำเป็นต้องบรรยายทุกชนิด ให้มีตัวอย่างเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด และภาพประกอบ อธิบายวิธีใช้ อัตราที่ใช้ ประโยชน์ที่จะได้รับ

๘. งบประมาณ

- ถังหมักขนาด ๑๒๐ ลิตร จำนวน ๗ ถัง ะละ ๙๐๐ บาท	เป็นเงิน ๖,๓๐๐ บาท
- กากน้ำตาล ๒๐ กก./จำนวน ๗ ถัง ะละ ๓๐๐ บาท	เป็นเงิน ๒,๑๐๐ บาท
- พืชสมุนไพร สำหรับผลิตสารป้องกันแมลงศัตรูพืช	เป็นเงิน ๓,๕๐๐ บาท
- ค่าวิทยากรจำนวน ๒ คน ะละ ๓ ชม. ะละ ๖๐๐ บาท	เป็นเงิน ๓,๖๐๐ บาท
- ค่าเครื่องมือ ๑ มือ ะละ ๔๐ บาท จำนวน ๓๐ ราย	เป็นเงิน ๑,๒๐๐ บาท
- ค่าอาหาร ๑ มือ ะละ ๑๒๐ บาท จำนวน ๓๐ ราย	เป็นเงิน ๓,๖๐๐ บาท
รวมค่าใช้จ่ายทั้งหมด	เป็นเงิน ๒๐,๓๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

๑. เกษตรกรมีการใช้สารเคมีทางการเกษตรลดลง ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้
๒. ผลผลิตที่ได้มีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค รสชาติดีมีคุณภาพ
๓. เกษตรกรมีสุขอนามัยดีขึ้น
๔. พื้นฟูดินให้ดีขึ้น มีความยั่งยืนทางการเกษตร และรักษาสิ่งแวดล้อม

๑๐. ติดตามและประเมินผล

- เยี่ยมเยียนเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑ ครั้ง ตามรอบของการเพาะปลูก

๒. โครงการศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาศักยภาพของวิสาหกิจชุมชน

หลักการและเหตุผล

จากสภาพสังคมในปัจจุบัน มีการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วเป็นการเปลี่ยนแปลงสู่ยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) การพัฒนาการเรียนรู้ของบุคลากรในท้องถิ่นย่อมเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย เพื่อให้ทันต่อข้อมูล ข่าวสารในโลกปัจจุบันที่มีการแข่งขันกันสูง เพราะการพัฒนาบุคลากรเป็นสิ่งสำคัญอันดับแรก ในการพัฒนา ประเทศชาติให้เจริญเท่าเทียมกับอารยประเทศ วิสาหกิจชุมชนถือเป็นองค์กรภาคประชาชนที่สำคัญในการมีส่วนร่วมพัฒนาพื้นที่ให้มีความเจริญรุดหน้า หาก ได้รับการพัฒนาให้มีความรู้และประสบการณ์ควบคู่กันไปแล้ว จะบังเกิดประโยชน์ต่อทางราชการและส่วนรวมใน พื้นที่ ดังนั้น กลุ่มได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาและเตรียมความพร้อมในการ เข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ (AEC : Asean Economic Community) ซึ่งจะมีผลกระทบ ต่อการพัฒนาด้านเศรษฐกิจในภูมิภาค จึงขอให้สนับสนุนกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพื่อให้กลุ่มดำเนินการกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ การไปศึกษาดูงานเป็นกิจกรรมของวิสาหกิจชุมชนอีกอย่างหนึ่งที่สามารถผลักดันวิสาหกิจชุมชนให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง และสามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับไปใช้ปฏิบัติได้จริง เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ สอดคล้องต่อ นโยบายของรัฐบาล

วัตถุประสงค์ของโครงการ

- ๑) เพื่อเปิดวิสัยทัศน์ มุมมองสมาชิกวิสาหกิจชุมชนให้กว้างไกลยิ่งขึ้น
- ๒) เพื่อสร้างโอกาสให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนได้เรียนรู้และนำความรู้ไปพัฒนาอันจะนำไปสู่ความเข้มแข็งของกลุ่มในการบริหารงานและแก้ไขปัญหา
- ๓) เพื่อนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับมาปรับใช้กับพื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

เป้าหมายของโครงการ

- เชิงคุณภาพ ได้แก่ สมาชิกวิสาหกิจชุมชนและคนในชุมชน จำนวน ๓๐ ราย ได้ความรู้ สามารถนำความรู้ และประสบการณ์ที่ได้รับไปใช้ปฏิบัติได้จริง
- เชิงปริมาณ ได้แก่ สมาชิกวิสาหกิจชุมชนและคนในชุมชน จำนวน ๓๐ ราย มีรายได้เพิ่มขึ้นจากการนำความรู้ และประสบการณ์ไปพัฒนากิจกรรมของกลุ่ม

วิธีดำเนินการ

- ๑) ประชุมสมาชิกกลุ่ม
- ๒) จัดทำโครงการเสนอขออนุมัติ
- ๓) ติดต่อประสานงานวิทยากรและสถานที่ศึกษาดูงาน
- ๔) ดำเนินงานตามโครงการฯ
- ๕) ประเมินผลการอบรมและศึกษาดูงาน

ระยะเวลาดำเนินการ

ธันวาคม ๒๕๖๘ – กันยายน ๒๕๖๙

สถานที่ดำเนินการ

วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยววิถีชุมชนเชิงเกษตรบ้านมหาสอน ๕๘ หมู่ ๖ ตำบล มหาสอน อำเภอบ้านหมี่ สปป.บุรีรัมย์ ๓๕๑๑๐

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

ลำดับที่	รายการค่าใช้จ่าย	จำนวนเงิน (บาท)
๑	ค่าอาหารกลางวัน จำนวน ๓๐ รายๆ ละ ๑ มื้อๆ ละ ๑๕๐ บาท	๔,๕๐๐
๒	ค่าอาหารว่างพร้อมเครื่องดื่ม จำนวน ๓๐ รายๆ ละ ๒ มื้อๆ ละ ๔๐ บาท	๒,๔๐๐
๓	ค่าเช่ารถโดยสารปรับอากาศ ๒ ชั้น พร้อมน้ำมันเชื้อเพลิง จำนวน ๑ วัน	๒๕,๐๐๐
๔	ค่าตอบแทนวิทยากรภายนอก จำนวน ๒ รายๆ ละ ๒ ชั่วโมงๆ ละ ๑,๒๐๐ บาท	๔,๘๐๐
๕	เอกสารการอบรม จำนวน ๓๐ ชุดๆ ละ ๓๐ บาท (แฟ้มใส่ ปากกา สมุด)	๙๐๐
๖	ค่าจัดจ้างทำป้ายไวนิล ขนาด ๑.๕๐x๒ เมตร จำนวน ๑ ป้ายๆ ละ ๓๐๐ บาท	๓๐๐
รวม		๓๗,๙๐๐

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ๑) ผู้เข้ารับการศึกษาดูงาน จะมีความรู้ ความเข้าใจ ประสบการณ์ และทักษะในวิธีการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น
- ๒) สามารถนำความรู้และประสบการณ์จากภายนอกมาพัฒนาพื้นที่ได้อย่างเหมาะสมและยั่งยืน
- ๓) เกิดความคิดสร้างสรรค์สามารถนำไปปรับใช้กับการพัฒนากลุ่มให้ก้าวหน้าได้
- ๔) สร้างองค์ความรู้ให้เกิดภูมิปัญญาและวิสัยทัศน์ใหม่ๆ และนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ผู้รับผิดชอบโครงการ

ประธาน/ผู้มีอำนาจทำการแทนวิสาหกิจชุมชน

๓.โครงการฝึกอบรมการดูแลก่อนเชื้อเห็ดและแปรรูปเห็ด

หลักการและเหตุผล

ในปัจจุบันสภาพเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้หลายครอบครัวไม่สามารถที่จะดำรงชีวิตประจำวันได้ อย่างมีความสุข เนื่องจากมีรายได้ต่อเดือนไม่สมดุลกับรายจ่าย กล่าวคือ รายจ่ายที่ต้องจ่ายในการดำเนิน ชีวิตประจำวัน แล้วยังมีรายการที่ต้องใช้จ่ายในด้านอื่นๆอีกมาก ทำให้เกิดภาวะเครียด บางคนจำเป็นต้องคิดหารายได้ มาจุนเจือครอบครัว ซึ่งบางครั้งอาจตัดสินใจทำในสิ่งที่ผิดกฎหมายทั้งที่ไม่อยากทำ สุดท้ายก็มีแต่ผลเสียถึงขั้นหมดอนาคต หลายคนหันมาหาอาชีพที่เหมาะสมกับตัวเองเพื่อสร้างรายได้เสริมให้กับตนเองและครอบครัว บางคนลองผิด ลองถูก กับหลากหลายอาชีพที่เห็นคนอื่นทำแล้วประสบความสำเร็จ แต่พอได้ลงมือทำแล้วพบว่ายังไม่เหมาะสมกับ ตนเอง อาจเป็นเพราะยังไม่ได้รับการส่งเสริมหรือได้รับการแนะนำที่ถูกต้องตามหลักการ การเพาะเห็ดและแปรรูป เป็นอีก หนึ่งอาชีพที่น่าสนใจ เมื่อสามารถสร้างรายได้ที่ดีและยังมีการลงทุนไม่สูง ใช้เงินลงทุนก่อร่างธุรกิจเพียงหลักพันบาท เท่านั้น การผลิตการเพาะเห็ดและแปรรูปเป็นความต้องการของตลาดและราคาดี กลายเป็นพืชเศรษฐกิจ ทำให้ เกษตรกร มีรายได้จำนวนมาก เกษตรกรเพาะเห็ดและแปรรูปมีรายได้มีฐานะความเป็นอยู่ดีขึ้นซึ่งจะส่งผลไปถึง ฐานะทางเศรษฐกิจของชาติด้วย

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงได้เห็นความสำคัญและขอรับการสนับสนุนโครงการฝึกอบรมการดูแลก่อนเชื้อเห็ดและแปรรูปเห็ดให้แก่สมาชิกและเกษตรกรที่มีความสนใจ

วัตถุประสงค์ของโครงการ

- ๒.๑ เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการดูแลก่อนเชื้อเห็ดและแปรรูปเห็ดให้กับกลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนวัดไม้ ทรายสมาชิการาม
- ๒.๒ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาความรู้ให้กับกลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนวัดไม้ทรายสมาชิการามที่มีความสนใจ
- ๒.๓ เพื่อสร้างรายได้เสริมให้กับตนเองและครอบครัวได้

เป้าหมายของโครงการ

- เป้าหมายเชิงคุณภาพ กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนวัดไม้ทรายสมาชิการามมีรายได้จากการเพาะเห็ดและแปรรูป เห็ด
- เป้าหมายเชิงปริมาณ จะมีกลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนวัดไม้ทรายสมาชิการามจำนวน ๓๐ ราย มีรายได้เพิ่มขึ้น และสามารถเรียนรู้ ต่อยอดให้ยั่งยืนได้

แผนการดำเนินงาน

จัดซื้อก้อนเชื้อเห็ดและจัดอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการดูแลก่อนเชื้อเห็ดและแปรรูปเห็ด

ระยะเวลาดำเนินการ

เดือนตุลาคม ๒๕๖๘ – เดือนธันวาคม ๒๕๗๐

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

ลำดับที่	รายการค่าใช้จ่าย	จำนวนเงิน (บาท)
๑	ค่าอาหารว่างพร้อมเครื่องดื่ม จำนวน ๓๐ รายๆ ละ ๑ มื้อๆ ละ ๔๐ บาท	๑,๒๐๐
๒	ค่าตอบแทนวิทยากรภายนอก จำนวน ๒ รายๆ ละ ๓ ชั่วโมงๆ ละ ๖๐๐ บาท	๓,๖๐๐
๓	ค่าสนับสนุนวัสดุจัดอบรมการดูแลก้อนเชื้อเห็ดและแปรรูปเห็ด	๓๐,๐๐๐
๔	ค่าจัดจ้างทำป้ายไวนิล ขนาด ๑.๕๐x๒ เมตร จำนวน ๑ ป้ายๆ ละ ๓๐๐ บาท	๓๐๐
รวม (ตัวหนังสือ) (สามหมื่นหกพันเก้าร้อยบาทถ้วน)		๓๕,๑๐๐

สถานที่ดำเนินการ

โรงเรียนวัดไม้ตราสมาชิการาม หมู่ที่ ๗ ตำบลไม้ตรา อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รหัสไปรษณีย์ ๑๓๑๔๐

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- นักเรียนจะมีรายได้เพิ่มขึ้น จากการเลี้ยงก้อนเชื้อเห็ดและแปรรูปเห็ด
- นักเรียนได้รับความรู้ในด้านการดูแลก้อนเชื้อเห็ดและแปรรูปเห็ด

ผู้รับผิดชอบ

สำนักงานเกษตรอำเภอบางไทร